

bservant 9

Jaargang 16, 26 oktober 1995

Inhoud

pagina 3

Nieuwe voortgangstoets
gezondheidswetenschappen, de
Maastrichtse reactie op het HOOP en de
universitaire bestuursstructuur.

pagina 5

Ravelijn moet blijven.

pagina 7

Proefschrift over de erkenning van
diploma's.

pagina 9

CDA'er en PvdA'er met elkaar in debat
over het hoger onderwijs.

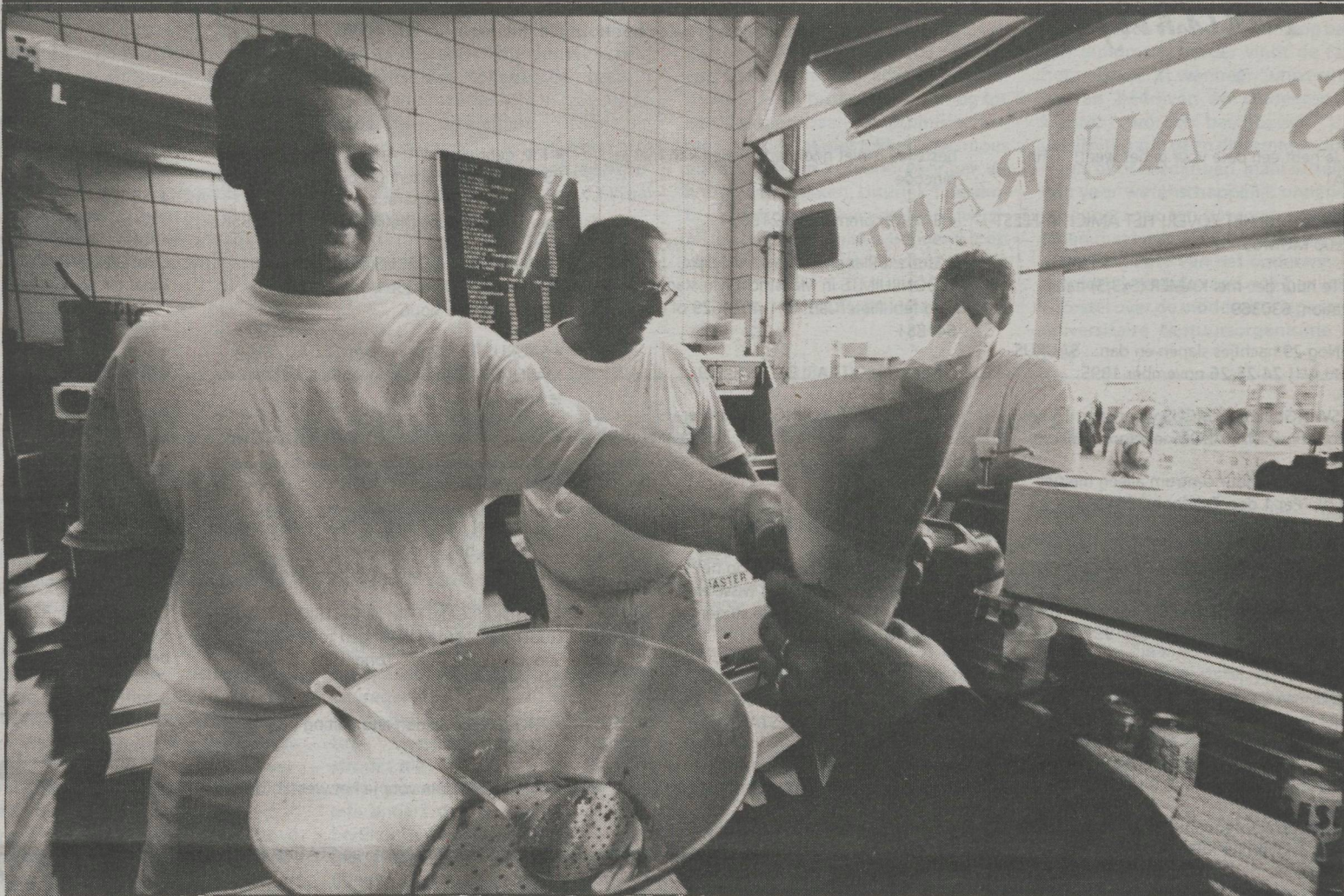
pagina 14

Limburgse strips in Tilburg.

pagina 16

Frieten houden van mensen.

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-3883174

Samenwerking met Leuven en Utrecht in de maak

Juristen mikken op internationale onderzoekschool

De Maastrichtse juridische faculteit gaat op het gebied van onderzoek nauw samenwerken met de Leuvense zusterfaculteit. Ook de Utrechtse juridische faculteit wil, zo bleek gisteren, met Maastricht en Leuven in zee gaan. Doel van dit alles is een door de KNAW erkende internationale onderzoekschool. Liefst al in 1996.

Het idee voor een internationale onderzoekschool leeft al langer aan de Zwingelput. Eigenlijk al vanaf het moment dat het de Maastrichtse juristen duidelijk werd dat het facultaire onderzoeksinstituut Metro weinig kans zou maken om uit te groeien tot een erkende onderzoekschool. Internationale samenwerking, zo luidde de conclusie van de facultaire wetenschapscommissie, zou veel hogere ogen gooien bij de KNAW en sluit bovendien perfect aan bij het transnationale karakter van het juridische onderzoek aan de RL.

Afgelopen voorjaar voerde een facultaire delegatie verkennende gesprekken met buitenlandse zusterfaculteiten in Trento, Nancy, Luik en Leuven. Trento viel af omdat de flinke afstand tussen Maastricht en de Italiaanse stad volgens de decaan van de faculteit, prof. mr. C. A. Schwarz, toch een groot nadeel is. Zeker in de aanvangsfase. Met Nancy en Luik is Maastricht nog bezig, met Leuven lijkt men rond. De decaan van de juridische faculteit aldaar liet op 10 oktober weten tot samenwerking in een internationale onderzoekschool bereid te zijn. Het definitieve contract moet nog

getekend worden, met de conceptsamwerkingsovereenkomst zijn de Vlamingen akkoord.

Leuven is een aantrekkelijk kandidaat, legt Schwarz uit. Niet alleen spreekt men dezelfde taal als de Nederlandse juristen, het is ook één van de toonaangevende faculteiten in België. Daarnaast sluiten de onderzoeksthema's, maar ook andersoortige initiatieven goed op elkaar aan. Zo heeft Leuven het Center for Advanced Legal Studies (CALS) opgericht dat veel lijkt op het Maastrichtse Magisterprogramma. En wat betreft het opleidingsaanbod voor aio's, toch één van de twee poten van elke onderzoekschool, zit het ook goed, meent de decaan. Het Leuvense aanbod vult het Maastrichtse prima aan.

De Utrechtse faculteit, die in een later stadium werd gepolst, gaf gisteren te kennen een deelname aan de beoogde onderzoekschool te zien zitten. Schwarz: "Het is wenselijk en noodzakelijk om de faculteit van Utrecht erbij te betrekken. Wij werken daar al mee samen. Het is ook een aantrekkelijke partner, gelet op hun onderzoeksprogramma onder andere op het gebied van het Europees privaatrecht."

Het onderzoeksprogramma richt zich op vier thema's: lus Commune en privaatrecht, het Europa van de burgers, grensoverschrijdend milieurecht, en strafrechtspiegeling en mensenrechten. De mensenrechtengroep van de hoogleraren Van Boven en Flinterman zal niet in deze onderzoekschool participeren. Deze groep is immers na veel discussie ondergebracht in een andere interuniversitaire onderzoekschool, samen met Utrecht en twee andere faculteiten. Gevolg is dat participatie aan de beoogde onderzoekschool onmogelijk is. En juist dat had het faculteitsbestuur wil-

len voorkomen toen het vorig jaar in eerste instantie 'nee' zei tegen de onderzoekschool mensenrechten.

De komende weken zullen de juristen alles op alles zetten om nog op tijd een verzoek tot erkenning de deur uit te doen. Veel hangt af van de programmaleiders die de samenwerking op papier moeten zetten. Uiterlijk 1 de-

cember moet die aanvraag bij het college van bestuur worden ingediend. Als de faculteit het groene licht krijgt van de universiteit kan de aanvraag naar de KNAW-erkenningscommissie onderzoekscholen (Ecos). Die zal begin 1996 haar oordeel vellen.

Riki Janssen

Han van der Meer adviseur RL

Han van der Meer, bekend als presentator van televisieprogramma's als 'Sporloos' en 'De ver van mijn bed-show', wordt wellicht communicatie-adviseur bij deze universiteit. Of de deal doorgaat hangt af van het hoofd voorlichting dat op dit moment wordt gezocht, aldus de voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich. Het eerste contact tussen het college van bestuur en Van der Meer kwam tot stand op initiatief van Van der Meer zelf. Als eigenaar/directeur van een produktie-maatschappij zou hij de reclame- en wervingsactiviteiten voor de RL over willen nemen van het bureau dat de campagnes op dit moment nog verzorgt, BK&P. Daarover is nog geen beslissing genomen, maar wel is gesproken over een mogelijke taak van Van der Meer op het vlak van de externe communicatie. Van der Meer was niet alleen presentator maar ook jarenlang journalist, eerst bij de Volkskrant, later bij de KRO, onder meer bij Brandpunt. Zijn connecties in de mediawereld kunnen ten bate van de RL aangewend worden, is de gedachte. Volgens collegevoorzitter Dittrich heeft de RL in de landelijke circuits van radio en tv "betrekkelijk weinig ge-

zicht".

Van der Meer moet er voor gaan zorgen dat het onderzoek en onderwijs van de RL onder de aandacht van het grote publiek worden gebracht, liefst als daar een actuele aanleiding voor is. Verder stelt hij voor om hoogleraren en andere docenten meer bij de media naar voren te schuiven als deskundige, en hen waar nodig te coachen op het terrein van de presentatie. Hij heeft het college van bestuur aangeboden om hem voor drie jaar in te huren voor een gemiddelde weektaak van tien uur. In de eerste jaren zou dat meer zijn, later minder. Van de kosten zou het college niet geschrokken zijn, meldt Van der Meer. Of het contract doorgaat hangt echter af van de inzichten van het nieuwe hoofd van de afdeling PR en voorlichting. Nadat deze positie jarenlang vacant is geweest heeft het college onlangs besloten haar opnieuw te bezetten. Men heeft inmiddels een kandidaat op het oog. Van der Meer kent de gegadigde maar zegt dat hij "geen huisvriend" is. Het nieuwe hoofd zal vermoedelijk begin volgend jaar kunnen beginnen.

Wammes Bos

Alle Menschen werden Brüder in de friture. Zie pagina 16 (foto Nelis Tutkey)

Paarltjes

- Je hebt een date voor je het weet!! CHIC SAT
- 15 NOV IS HET ZOEVER! HÉT AMICITIA-FEEST 2200 MOMUS
- Te huur dec-mei KAMER (5x3,5) nabij station: 630369
- Nog 29 nachtjes slapen en dan... SAURUS-GALA!!! 24-25-26 november 1995
- SWINGKELDER ORCUS woensdag 15 nov groot feest MARABOES iedereen welkom
- KAMER te huur centrum alléén meisjes f470,- Per 1 dec. Telefoon 3251544
- NIET TE EVENAREN WAT JE BIJ DE FALSTAFF KUNT BESPAREN! HAPPY HOUR DIWOZO
- VIER KAMERS MET KEUKENTJE in Heer en Wyck al vanaf f353,- S&K 043-3215913
- Candyman, Candyman, Candyman, Candyman... Heb 't lef voor 1 muntje in de ORCUS
- BUBU goedkope verhuisbusjes te huur al vanaf f25,- ex. Voor info 043-256162
- Te koop Nooteboom C.A. "Wegwijs in de VpB" ongebruikt f45,- Tel. 897178 dag
- JIB organiseert op 28 nov OPLEIDINGENMIDDAG met oa Raio en Orde v. Advocaten
- SWINGKELDER ORCUS geopend woensdag donderdag van 22.00-03.00 bier en fris f2,-
- Who wants to teach us LATIN-AMERICAN DANCES? Call Susan 3250210 or Julie 3476302
- GRATIS naar de KAPPER als model op school in Maastricht. Bel Yvonne na 19.00u: 043-4573285
- PRODUKTIE-ASSISTENTEN gezocht voor produktie van ALLES IS DRAMA. Voor info: bel Reinout 3671683
- HET ANDERE GAY CAFÉ, CAFÉ ROSÉ, Bogaardenstr 43. NU: elke donderdagvond JONGERENAVOND t/m 26 jr.
- Heb je een IJSKAST met gebreken, dan mag je hem houden. Ik zoek een goede ca. f50,- Hans 3253692
- PIZZERIA GRILLROOM ALEXANDRIA Koestr 21, 100m v OLV-plein Tel. 3215155. Voor afhalen, bezorgen en gezellig binnen te eten
- Koop nu je boeken voor het TWEEDE BLOK bij de ACADEMISCHE BOEKHANDEL -

QS graphics is voor het opvangen van piekbelastingen in de vestigingen Sittard en Maastricht op zoek naar

OPROEPKRACHTEN

die kunnen assisteren bij de produktie van kopieer- en lichtdrukwerkzaamheden. Enthousiaste mensen tot 25 jaar die van aanpakken weten nodigen wij graag uit om tussen 9.00 en 17.00 uur telefonisch contact op te nemen met onze vestiging in Sittard.

Telefoon 046-4518839

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

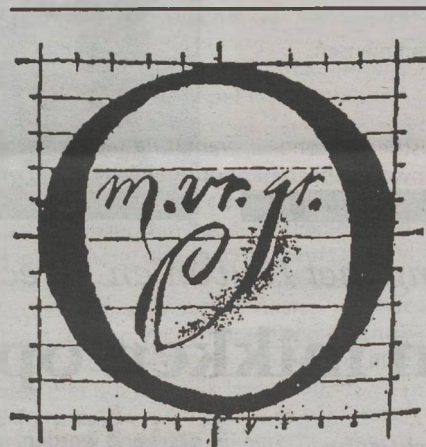
Prijs	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	
15,00	

Paarltjes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster(thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paarltjes moeten contant worden betaald. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

- bestellen is niet nodig en betalen kan met je pincode
- BAHAI community 3216854
- Student Planologie zoekt tijdelijke WOONRUIMTE in Maastricht ivm stage 1 nov-eind feb. Pieter-Jan: 071-4024629 of 0546-641881
- Neem nu GITAARLES! 3616659
- TEXTIEL-BEDRUKKING via transfer- of zeefdruk. Geen instelkosten. Recl. atelier JAN DECKERS, tel. 043-3219950. Gesloten week 46
- CHIC SAT & EPICURUS steunen KNOAKEHEL
- GRAND CAFÉ D'N INGEL op het Vrijthof. Van maandag t/m vrijdag wisselende DAGSCHOTELS, voor jullie studenten GEEN f13,50 MAAR f10,00!!!
- DONDERDAGAVOND HOEGAARDENAVOND! HOEGAARDEN f 3,- NACHO'S GRATIS! FALSTAFF
- SWINGKELDER ORCUS nieuwe eigenaar nieuwe voorwaarden bier en fris 2 piek
- WASSEN + KNIPPEN v.a. 25,50 HAIRSTYLING JOOP ZAMBRA, St. Jacobstr 11, tel. 3212088
- Zet je maag in vuur en vlam met 4x10 glazen Candyman gratis in Orcus op 8 nov met STATIKA
- INTEGRAND VRAAGT AANDACHT: STAGE bij PROCTER & GAMBLE of SCHELL (NAT.)? Kom langs bij Integrand!
- Busje komt zo, busje komt zo! Bel BUBU (043-256162) voor een goedkope PERSONEN- of VERHUISBUS !!!
- Voor al je boeken voor BLOK 2 kun je nu al terecht bij de ACADEMISCHE BOEKHANDEL in de Bouillonstraat
- SOCIÉTÉIT XAVIERA voor al uw borrels en feesten. Bij ons is ALLES mogelijk. Info: Casper tel. 3217373
- Te huur 2 grote KAMERS in het CENTRUM vanaf f525 incl. Bel Student en Kamer o.g. 043-3215913, ook APP.
- VERHUIZEN TE DUUR? Kruip bij BUBU achter het stuur. 043-256162. Ook verhuur/verkoop van verhuisdozen
- SWINGKELDER ORCUS feestje bouwen en toch je dispuutkas vullen. Ja, dat kan bij ORCUS. Info 043-3256173
- Ruime KAMER/kleine FLAT gezocht in Maastricht. Beloning 1 Twentse krentenwegge. Jeroen 053-4763655
- De ACADEMISCHE BOEKHANDEL heeft je boeken voor BLOK 2 nu al in voorraad - kopen kan zonder te bestellen en betalen kan ook met VVV-/boekenbonnen
- KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Ook rondom AZM vanaf f325 incl. Wekelijks nieuwe kamers. STUDENT&KAMER o.g. 043-3215913 (ma t/m vr 14.00 tot 18.00)
- PIZZERIA ALEXANDRIA Koestr 21, 100m v OLV-plein. Tel. 3215155. Pizza-menu voor 2 personen incl salade en fles wijn voor 27,50. Ook gratis thuisbezorgd.

- T.K. gebruikte WASAUTOMATEN, IJSKASTEN etc. Prijzen incl bezorgen, plaatsen & garantie. Tev. reparatie zonder voorrijdkosten. Jos Meulenberg 045-5228582
- SWINGKELDER ORCUS de hele maand NOVEMBER iedere 25e bezoeker GRATIS dagschotel van Sloun
- SAURUS 12 1/2 jaar... DANSEZ AU GALA MASQUÉ!!! 24-25-26 november. Kaarten nu te koop op faculteiten
- 4e Jaars HBO zoekt met SPOED KAMER in leuk studentenhuus in M'tricht centrum. Bel Stephan/Ghislaine 3255272
- SKIREIZEN naar 7 geb. in Franse Alpen vanaf f299,- incl. bus, app., skipas en alle maaltijden. SPORTURA tel. 043-3218334
- SNOOKER CENTRUM MAASTRICHT. Voor studenten overdag kortingen tot 33%. Snooker, Pool, Biljart. Tongerseweg 46. Elke dag open
- ENGLISH translation and editing 043-3216854
- Je hebt een date voor je het weet!! CHIC SAT
- 8 nov Candyman-feest van STATIKA in de ORCUS
- FIRST MAANDELIJKE BORREL 7 november 17u van Sloun
- 15 NOV 2200 MOMUS! GROOT AMICITIA-FEEST. BE THERE!
- Te huur dec-mei KAMER (5x3,5) nabij station: 630369
- GOUDEN ARMBAND T BELONING TERUGBEZORGEN 077-3735433
- TK Tafels + stoelen, bedden, kastjes etc. 043-3260326
- DE OBER KOMT ZO! PROBEER ONZE VOORDELIGE BIJMENU'S! CAFÉ FALSTAFF
- TONEELSPELERS gezocht: 3-5 nov workshop in Kumulus; 24-30 nov repetities in Luik; 4, 5, 11, 12, 15, 16 dec optreden in Aken, Luik en M'tricht. 3671683
- Info-avond over TRANSCENDENTE MEDITATIE (achtergronden, wetenschappelijk onderzoek, cursusopzet): ma 6 nov. Hotel Bergère, Stationstr 40. Info: 043-642428
- Voor f25,- naar WK TENNIS E'HOFEN. Busreis, vrije entree, gratis drank & hapjes. Do 23 nov vertrek 17.00 Tel. inschrijven do 2 nov. tsn 2100-2300: 3251436
- Theatergroep DE BINK zoekt een SECRETARIS die met name actief wil meewerken aan het verwerven van fondsen. Indien geïnteresseerd bel 043-3261262 Saskia
- GRILLROOM ALEXANDRIA Koestr 21, 100m v OLV-plein. Tel. 3215155. Shoarma-menu voor 2 personen incl salade en fles wijn voor 38,50. Ook gratis thuisbezorgd.
- Nog 29 nachtjes slapen en dan... SAURUS-GALA!!! 24-25-26 november 1995
- (Leer) PAARDRIJDEN op de Pietersberg, stud. v. 13,- p/u. Bel 043-3260185
- SWINGKELDER ORCUS iedere woensdag HAPPY HOUR 22.00-23.00 2 halen 1 betalen

- KAMER gevraagd per 1 feb i.v.m. afstuderen. Max f500 Bel Suzanne 053-4355326
- JURIST IN BEDRIJF organiseert OPLEIDINGENMIDDAG op 28 nov. Inschr. vanaf 13 nov.
- Het Ned. Stud. Kamerkor zoekt zanger(s)/essen. Audities van 8/11 tot 22/11. Bel Jan: 071-5123174
- Grieks restaurant PLAKA zoekt SERVEERSTERS voor vrij, za en zo. St. Bernardusstr. 4a. Tel. 3254256
- FISEM zoekt dringend KAMERS in onderhuur voor buitenl. stud., nov-dec. Bel Valerie 3881185 of 003289715870 (na 19u30)
- PIZZERIA ALEXANDRIA Koestr 21, 100m v OLV-plein. Tel. 3215155. STUDENTEN 10% KORTING op pizza en pasta (niet bij bezorging)

De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst.

Nageltjes knippen

Door heel vaak nageltjes te knippen word je moeder, stelt Klasien Horstman in Observant 7. Ik zelf heb een andere 'moederervaring' omtrent dit thema. Ik herinner me namelijk nog heel goed dat de nageltjes van onze eerste spruit voor het eerst geknipt dienden te worden. Een dergelijk gefriemel leek mij een taak voor de vader: deze was immers arts, huisarts om precies te zijn, en geschoold in dergelijk precisie-werk. Hij draaide er inderdaad zijn hand niet voor om, knipte de tien minuscule nageltjes van de vingertjes - de tien teentjes konden gelukkig nog wachten - en legde hem daarna terug in bed. Toen ik het kleintje enkele uren later er weer uit haalde, zag ik tot mijn schrik dat de lakentjes onder het bloed zaten... Welke chirurg was hier iets te fanatiek aan het werk geweest? Mijn prille moederhart brak, en ik wist: dát doe ik voortaan zélf. Mijn stelling is dan ook als volgt: door heel vaak nageltjes te laten knippen door een (arts-)vader, word je moeder!

Annemiek Buijs, 4e jaars CWS

bservant

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg
Uitgave van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10
(begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
tel.: 043-3883174,
3883125, 3883128
Fax: 043-3256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jeff Wintgens, Ton de Goeij, Jan Muijtens, Gie van den Broek

Redactieraad
Han Aarts, Solange Daenen, Liesbeth Preng, Ton Hamelers, Gerard Hensen, Peter Janssen, Ine Kuppen, Tom Mulder, Tom van Veen, Peter Winkels

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Riki Janssen
Wim Ortjens

Redactie-assistenten
Marlies In de Braekt
Gerald Bouwels

Aan dit nummer werkten verder mee:
Eugène Baak, Tineke Oosterloo, Micha Wertheim

Fotografie
Nelis Tutkey, Nout Steenkamp

Opmaak
Erik van Ballegoij

Druk
Limburgs Dagblad
Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braekt
Tarieven op aanvraag verkrijgbaar
(Voor Paarltjes zie elders op deze pagina)

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis.
Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 37,- per jaar.

HOP
Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant
Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen.

Medici verdeeld over numerus fixus

De acht medische faculteiten zijn het vorige week niet eens geworden over een gezamenlijke opgave van het gewenste aantal eerstejaars studenten in 1996. Verschillende faculteiten verzetten zich tegen de wens van Utrecht om zijn achterstand op de vier grootste faculteiten komend jaar verder terug te brengen.

De onenigheid tussen de medici kwam aan het licht tijdens een vergadering van het Disciplineoverleg Medische Wetenschappen. Tijdens die bijeenkomst deden de decanen van de acht medische faculteiten op verzoek van minister Ritzen een poging om over-

eenstemming te bereiken over de verdeling van 64 extra plaatsen voor eerstejaars studenten. Die plaatsen komen beschikbaar omdat de numerus fixus voor geneeskunde volgend jaar wordt verhoogd van 1686 naar 1750 plaatsen. Enkele weken geleden had het Utrechtse college van bestuur al duidelijk gemaakt dat de faculteit met het grootste aantal vooraanmeldingen niet langer genoeg wenste te nemen met de bestaande achterstand op Rotterdam, Groningen en de twee Amsterdamse opleidingen. Na het kort geding dat in 1994 had gezorgd voor een sprong van 165 naar 210 studenten, was deze nieuwe en voorlopig laatste ronde in Utrechtse ogen een ideale gelegenheid om nu ook de rest van de achterstand ongedaan te maken en door te stoten naar een numerus fixus van 235.

De meeste collega-faculteiten bleken vorige week echter niet gevoelig voor de Utrechtse argumenten. Een meerderheid van de aanwezigen stelde voor om de zes belangstellende faculteiten - Maastricht bedankt voor een verdere uitbreiding; Groningen is tevreden met één extra plaats - elk tien plaatsen extra te geven. Utrecht, Nijmegen en de Vrije Universiteit zouden de resterende drie plaatsen mogen verdelen. Maar de Utrechtse decaan prof. dr G. Staal liet meteen weten dat het Utrechtse college van bestuur geen genoeg zal nemen met een zo beperkte uitbreiding. Nijmegen maakte daarop duidelijk dat een grotere Utrechtse aanvraag een even grote claim vanaf de oevers van de Waal tot gevolg zal hebben. Merkwaardig genoeg bleek ook Leiden voorstander van een evenredige verdeling van de beschikbare plaat-

sen. In de Leidse faculteitsraad had decaan Hoedemaker eerder nog gezegd dat zijn faculteit niet stond te springen om een uitbreiding van het aantal studenten. Uit solidariteit zou Leiden wel kunnen instemmen met een evenredige verdeling. "Maar mocht bijvoorbeeld Utrecht er veel meer willen, dan doen wij het niet." In de vergadering van vorige week bleek echter weinig van die Leidse inschikkelijkheid. De komende weken zullen de colleges van bestuur van de acht betrokken universiteiten proberen om alsnog tot een aanvaardbaar compromis te komen. Mocht dat niet lukken, dan moet minister Ritzen komend voorjaar de knoop doorhakken. Uiterlijk 1 december moet de opgave van de universiteiten bij de Informatie Beheer Groep in Groningen zijn gearriveerd.

HOP, Erik Hardeman

Cultuurwetenschappers tegen bindend studieadvies

De faculteitsraad van cultuurwetenschappen nam afgelopen woensdag twee, door de studentenfractie ingediende moties aan. Unaniem keerden de raadsleden zich daarmee tegen een driejarige studie cultuur- en wetenschapsstudies, tegen een bindend studieadvies aan het einde van het eerste jaar en tegen een financiering op basis van diploma's. Verder vindt de raad het ongewenst wanneer "universiteiten als bedrijven en studenten als klanten" worden beschouwd. "Universiteiten zijn geen diplomaproducerende ondernemingen, maar instellingen voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ten bate van het algemeen maatschappelijk belang en niet alleen ten bate van het onderwijs." Tenslotte wees de raad ook het wetsvoorstel over de modernisering van de universitaire bestuursorganisatie af. (RJ)

Gezondheidswetenschappen wijzigt voortgangstoets

De faculteit der gezondheidswetenschappen (GW) probeert tegemoet te komen aan de kritiek op de voortgangstoets. Voor elke afstudeerrichting zijn er nu aparte vragen.

De voortgangstoets ligt bij gezondheidswetenschappen van twee kanten onder vuur. Op de eerste plaats vanuit de bèta-hoek (bewegingswetenschappen, biologische gezondheidkunde), waar de opvatting heerst dat de generalistische voortgangstoets geen recht doet aan de specialistische kennis die bijvoorbeeld de bewegingswetenschapper moet hebben over de werking van de knieschijf. Het wordt bovendien als een gruwel ervaren dat de studenten honderden vragen moeten doorworstelen die niets met hun afstudeerrichting te maken hebben.

Daarnaast ligt er een enquête uit 1993, waaruit blijkt dat de voortgangstoets niet optimaal werkt. Ouderejaars scoren niet veel hoger dan lagerejaars: de toets laat dus weinig voortgang zien. Bovendien gaan de studenten er niet regelmatig door studeren, maar blijven ze 'pieken' voor de blokttoets. De meerderheid van de studenten ziet de toets als een onbegrijpbaar, willekeurig instrument en pleit dan ook voor afschaffing.

De bezwaren die studenten en docenten hebben tegen de voortgangstoets zijn samen te vatten in de stelling dat de toets te breed van opzet is. Om tegemoet te komen aan die kritiek, worden de zeshonderd vragen vanaf november ondergebracht in elf modules, zoals 'propaedeuse', 'statistiek', of 'verplegingswetenschap'. Het blijven echter dezelfde vragen en ook de puntentelling is ongewijzigd: een goed antwoord levert een punt op, een fout antwoord kost een punt, een onbeantwoorde vraag levert niets op. Studenten van - bijvoorbeeld - gezondheidswetenschappen kunnen nu sneller hun vragen vinden en die over de celdeling overslaan. Maar ze moeten alle zeshonderd vragen invullen en hun score zal ook op alle vragen worden berekend. Als vanouds.

„Vooral een cosmetische aanpassing", noemt H. van Berkel, voorzitter van de examencommissie de nieuwe voortgangstoets dan ook. „We hebben het idee verlaten dat de voortgangstoets sterk onderwijsafhankelijk moet zijn. Nu is de relatie met de

afstudeerrichting duidelijker. Maar het blijft een brede curriculum-toets. Zolang deze faculteit al haar studenten opleidt tot gezondheidswetenschapper, zal dat ook zo blijven." Een tweede verbetering in het toetsstelsel is volgens Van Berkel dat een commissie van 'wijzen' zich zal gaan buigen over de inhoud van de vragen. Deze mogen niet te specialistisch zijn, maar moeten „essentiële, beklijvende kennis" toetsen. Anders zou de nieuwe voortgangstoets te veel op de blokttoets kunnen gaan lijken. Vanuit de faculteit wordt de nieuwe voortgangstoets aarzeland begroet. Vooral de bèta-opleidingen lijken de toets niet veel meer dan uitstel van executie te gunnen. Raadslid J. van

Maanen (vakgroep gezondheidsrisico-analyse en toxicologie) wil de toets afschaffen als volgend jaar blijkt dat er weinig verandert in het scorepatroon van de studenten. Maar hij heeft er een hard hoofd in. „De voortgangstoets bestrijkt een te breed gebied. De meeste mensen hebben met de meeste vragen niks te maken. Het idee dat de studenten hier opgeleid worden tot gezondheidswetenschapper, strookt niet met de realiteit. Biologische gezondheidkunde is echt heel anders dan geestelijke gezondheidkunde."

De studenten zijn optimistischer. Raadslid Jedidja van Vliet erkent dat dit de uitgelezen kans was om de toets de doodsteek toe te dienen. De meer-

derheid van de studenten zou haar daarvoor dankbaar zijn geweest. Maar volgens haar ziet niet iedereen in hoe belangrijk de voortgangstoets is voor het overleven van het probleemgestuurd onderwijs. Het voordeel van de nieuwe opzet is volgens haar dat studenten precies kunnen zien dat zij bijvoorbeeld een lacune in de kennis van de propaedeusestof hebben. Ook biedt de nieuwe toets een mogelijkheid om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken. Als een

bepaalde afstudeerrichting lager scoort dan het gemiddelde, schort daar wat aan het onderwijs. Van Berkel erkent „dat er krachten binnen de faculteit zijn die van de voortgangstoets af willen." Maar hij denkt dat die krachten „beheersbaarder" zijn dan destijds bij rechten, waar de voortgangstoets verdween. „Deze faculteit laat dit niet gebeuren. Maar misschien ben ik wel teveel PGO-adept om me dat te kunnen voorstellen."

Wim Ortjens

RL-commissie niet vierkant tegen

Begrip voor Ritzens bestuursstructuur

De 'modernisering' van de universitaire bestuursstructuur volgens het model van minister Ritzen, wordt in Maastricht niet vierkant afgewezen. Dat blijkt uit een notitie van een breed samengestelde speciale RL-commissie.

De commissie is op initiatief van het college van bestuur ingesteld en bestaat uit twee vertegenwoordigers van de universiteitsraad (onder wie een lid van de studentenbond NSEM), twee collegeleden en twee decanen. Zij kreeg de taak om een gezamenlijke reactie op het wetsvoorstel voor te bereiden, als dat tenminste doenlijk was. Gebleken is dat er inderdaad consensus op een aantal terreinen is bereikt.

Zo wordt het streven om meer autonomie aan de instellingen toe te kennen, onderschreven. Dat geldt ook voor de gedachte dat bestuurders persoonlijk op hun verantwoordelijkheid kunnen worden aangesproken. In de faculteiten betreft dat de decaan. Maar dan moet de verantwoordelijkheid wel bij één persoon blijven, en niet bij twee- of driekoppige besturen worden gelegd, meent de commissie. Het wetsvoorstel houdt die mogelijkheid namelijk open. Dat is inconsistent, vindt men. Overigens dient de decaan iemand te zijn van wetenschappelijke statuus, en geen manager pur sang, schrijft de commissie.

Verder is men het erover eens dat de studenten in faculteits- en universi-

teitsraden in de minderheid moeten blijven en dus niet 50% van de zetels moeten bezetten. Daarmee zou het gezag van dergelijke raden afnemen en zouden personeelsleden in de verleiding kunnen komen om op andere manieren invloed uit te oefenen. Aan de andere kant zou de invloed van studenten wel moeten worden vergroot als het gaat om specifieke studentenaangelegenheden in de raden. Hen zou op dat punt instemmingsbevoegdheid gegeven moeten worden, net zoals het personeel instemmingsbevoegdheid krijgt in personeelsaangelegenheden.

Invoering van een raad van toezicht wordt niet afgewezen, maar aan condities gebonden. De commissie vindt dat de U-raad invloed moet kunnen uitoefenen op de samenstelling van de raad. Bovendien zouden de leden van de raad affiniteit moeten hebben met het universitaire bedrijf. De commissie spreekt zich uit tegen een ondernemingsradenmodel, waarin de studenten en het personeel gescheiden zouden optrekken. Met het voorgestelde 'collectieve klachtrecht' voor studenten heeft de commissie het moeilijk. Men ziet er het nut niet van in. Als er al zoiets komt, kan de afhandeling van klachten beter aan een ombudspersoon dan aan de decaan worden overgelaten, heet het.

Ook een aparte status voor onderzoeksinstituten, die hen min of meer buiten de faculteit plaatst, wordt afgewezen.

Wammes Bos

Uitvoering HOOP bedreigt groei RL

In een eerste reactie op het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) van minister Ritzen bepleit het college van bestuur een uitzonderingspositie van de RL als groei-universiteit.

Wanneer instellingen conform de plannen van de minister een vast budget voor tien jaar krijgen dat is gebaseerd op de aantallen studenten in het studiejaar 1994-'95, komt de RL in de problemen, meent het college. Dit omdat hier verscheidene nieuwe richtingen pas begonnen zijn, waarvan de nog te verwachten studenten dus niet meetellen in de berekeningen. Naar aanleiding van vragen in de onderwijs- en wetenschapscommissie van de universiteitsraad heeft rector magnificus Cohen medegedeeld dat dit punt inmiddels "de aandacht van het departement" heeft.

Afwijzend reageert het college ook op de voorstellen voor een mogelijke splitsing van de academische opleiding tot drie plus twee jaar, die recht geven op achtereenvolgens een bachelors- en een masterstitel. Betoogd wordt dat de masterstitel de minimale academische kwalificatie op de internationale arbeidsmarkt is, en dat de doctorandustitel internationaal als equivalent geldt van de mastersdegree. Voor een universiteit als de RL, die zich internationaal wil oriënteren,

zou omzetting van de vierjarige opleiding in een 3+2 model alleen acceptabel zijn als iedereen toegang krijgt tot de laatste twee jaar.

Verder toont het college zich kritisch over de nogal onduidelijke passages in het HOOP over de mogelijkheid tot het creëren van nieuwe opleidingen. Hier en daar lijkt er sprake te zijn van een moratorium. Niettemin hoopt het college uitdrukkelijk dat er ruimte voor nieuwe opleidingen blijft bestaan.

Het college sluit zich voor het overige aan bij de eerste reacties die in VSNU-verband geformuleerd zijn. Ook het samenwerkingsverband van de universiteiten toont zich een tegenstander van de 3+2 formule voor het WO. De VSNU heeft verder (volgens Cohen op instigatie van de RL) besloten om niet gedetailleerd op het HOOP te reageren, maar om een notitie te produceren waarin de eigen opvattingen van de instellingen over de toekomst van het wetenschappelijk onderwijs worden benadrukt.

Belangrijk element daarbij is dat men de discussie over het stelsel van hoger onderwijs en de financiële problematiek los wil koppelen. Verder wil men tevens de studiefinanciering en de bekostiging van de instellingen als afzonderlijke kwesties behandeld zien. De VSNU zal op 3 november haar schriftelijke reactie op het HOOP vaststellen.

Wammes Bos

VVD acht financiële rust aan onderwijsfront onhaalbaar

Binnen de regeringscoalitie bestaat verdeeldheid over het streven van minister Ritzen om het hoger onderwijs tien jaar financiële rust te geven. PvdA en D66 juichen het plan toe, maar de VVD acht het onhaalbaar. Ook het CDA en Groen Links zijn zeer kritisch.

Minister Ritzen wil het budget van de universiteiten en hogescholen vastleggen voor de periode 1997 - 2007. Zijn voorne- men is een belangrijke steunpilaar van de begroting voor 1996, die vanaf volgende week dinsdag in de Tweede Kamer wordt behandeld. In het parlement bestaan echter nogal wat twijfels. De fracties kijken daarbij alvast vooruit naar de behandeling van het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP), dat nauw samenhangt met de begroting, maar pas in januari wordt behandeld.

"Tien jaar is veel te lang", aldus M. de Vries (VVD). "Je ontkomt er dan niet aan om regelmatig je plannen bij te stellen, en dat is ongeloofwaardig. Een termijn van drie tot vijf jaar is het maximum." CDA-kamerlid Lansink spreekt van "een

lege huls". "Je kunt als regering niet over je graf heen regeren." PvdA en D66 erkennen dat financiële rust niet absoluut kan worden gegarandeerd. Volgens D66-woordvoerder Jorritsma is rust echter een voorwaarde voor de succesvolle invoering van het nieuwe stelsel van hoger onderwijs. De PvdA acht een langere termijn van rust zeker niet onhaalbaar.

PvdA en VVD vinden elkaar wel in hun kritiek op strengere selectie in het wetenschappelijk onderwijs. Ritzen gaat er vanuit dat daar in 2005 40.000 'studentjaren' minder zijn. Universitaire studenten moeten veel sneller gaan studeren en ook eerder worden verwezen naar het hbo. Het is nog maar de vraag of dat lukt, aldus M. van Zijlen (PvdA). De VVD constateert "een grote marge van onzekerheid tussen de maatregelen en de beoogde uitkomsten." Van Zijlen spreekt voorts van "een rigide begroting. De bezuiniging moet koste wat kost worden gehaald." De maatregelen spreken elkaar tegen, vindt Van Zijlen. "Het onderwijs moet flexibeler worden. Maar tegelijkertijd mogen alle vwo-ers en mbo-ers maar drie jaar over het hbo doen." Volgen de PvdA is dat te strikt. "Er zijn nu al havisten die in drie jaar afstuderen." Het gevolg zal zijn dat vwo- leerlingen niet meer naar het hbo gaan. Op de universiteit

krijgen zij een jaar langer studiefinanciering. "Een halfslachtig voorstel dus", constateert Van Zijlen.

De PvdA wil dat het hbo intake-gesprekken invoert. Zo kan 'aan de poort' per student worden besloten of hij in drie of vier jaar kan afstuderen. Ook wil de PvdA dat vwo-ers en mbo-ers in het hbo hun vierde jaar studiefinanciering later alsnog kunnen gebruiken. Dit geld kan bijvoorbeeld worden gestort in 'mastersfondsen'. De fracties komen volgende week bij de behandeling van de begroting met diverse wensen en voorstellen. Dat zijn onder meer: De PvdA vindt dat jonge academici een plaats moeten krijgen in de Raad van Toezicht die minister Ritzen wil instellen aan de universiteiten. Het CDA wil pas instemmen met nieuwe verhogingen van

het collegegeld als hardere garanties kunnen worden gegeven voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

D66 en Groen Links zullen er op aandringen dat het studeerbaarheidsfonds niet wordt aangewend voor de invoering van driejarige opleidingen in hbo of wo, zoals Ritzen voorstelt. Het geld moet in de eerste plaats worden gebruikt voor bevordering van kwaliteit en studeerbaarheid.

Er moeten niet alleen belastingfaciliteiten komen voor werkgevers van aio's en oio's, maar ook voor bedrijven waar hbo-ers tijdelijk in dienst zijn, vindt D66.

D66 wil bovendien dat asielzoekers en vluchtelingen meer mogelijkheden krijgen om in het hoger onderwijs te komen.

HOP, Pieter Evelein

NWO moet top universitair onderzoek selecteren

Staatssecretaris Nuis wil de landelijke organisatie NWO een actieve rol geven bij selectie van de top van het universitaire onderzoek. Aan de andere kant moet NWO een stukje territorium prijsgeven aan de universiteiten. Bij de gewone, periodieke beoordeling van alle onderzoek wil Nuis dat de evaluatie van 'para-universitaire' instituten nauw gaat aansluiten bij de universitaire onderzoeksvisaties.

Nuis zei dit afgelopen dinsdag bij de uitreiking van de NWO-Spinozapremies aan vier universitaire toponderzoekers. De bewindsman deed aan de ene kant een duit in het zakje in de discussie over de 'para-universitaire' instituten, die wel deel uitmaken van het academische circuit maar formeel onderdeel zijn van NWO of van de academie van wetenschappen (KNAW). Het gaat aan de ene kant om kleine institutjes zoals het centraal bureau voor de schimmelcultures, en aan de andere kant om gigantische instituten in de fundamentele natuurkunde. In een advies over deze instituten zei de adviesraad voor wetenschaps- en technologiebeleid (AWT) in maart dat deze instituten een te 'beschermde' bestaan leiden en dat ze meer met het overige academisch onderzoek moeten concurreren. Vooral de KNAW reageerde hier furieus op.

Nuis liet merken dat hij een eind meegaat

met het omstreden advies. Hij vindt dat de universitaire onderzoeksvisaties en de beoordeling van de para-universitaire instituten op elkaar afgestemd moeten worden. Daarbij hoort ook de vraag aan de orde te komen of deze instituten wel bestaansrecht buiten de universiteiten hebben.

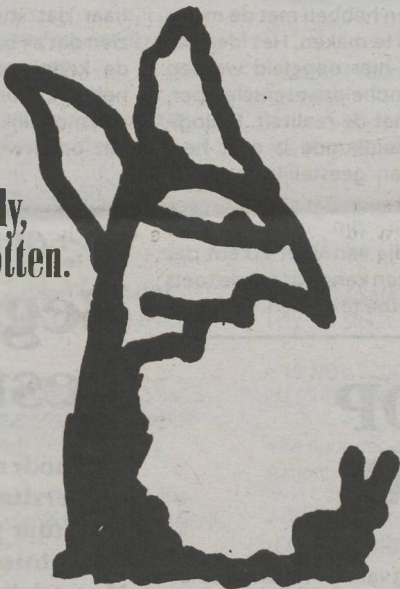
Houden de universiteiten wat Nuis betreft de regie over de 'gewone' onderzoekbeoordeling, NWO mag zijn ambities gaan waarmaken om daarna de absolute top van het onderzoek te selecteren. Ook het maatschappelijk belang van onderzoek moet een belangrijke rol spelen in de afweging. Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat NWO landelijke prioriteiten stelt en bij de uitwerking daarvan als 'coach' van de universiteiten opereert, aldus de bewindsman.

Verder hield de bewindsman een pleidooi voor flexibiliteit. Hij benadrukte nog eens dat een universitaire onderzoeksschool geen eeuwig leven heeft. Wat Nuis betreft mag zo'n school na enige tijd best "uiteenvallen om de onderzoekscapaciteit in een nieuwe configuratie in te passen." NWO moet bij dit alles, door stimulering van nieuwe onderzoeksthema's, bijdragen aan geregelde accentverschuivingen binnen de universiteiten.

Ries Agterberg/ Frank Steenkamp (HOP)

Claes

Het schijnt dat Sinter,
de oudste broer van Willy,
dit jaar België wil boycotten.

R&T / STICHTING CLAESVAECK

Boven wonder

En altijd weer dat oude smeertiedje. 'Ik zag twee beren broodjes smeren. Oh, dat was een wonder, het was een wonder boven wonder dat die beren smeren konden. Hi (3x), ha (3x), ik stond er bij en ik keek er naar, maar ik kan er mij helaas niets van herinneren.' Helemaal geen liedje. Dat is de tekst van een verklaring die ooit gestolen is door een tekstschrjver die er zonder bronvermelding goede sier mee heeft gemaakt in een ouderwets aandoend zangversje. Ja, het is zelfs de letterlijke tekst van een verklaring. Onder ede afgelegd. Heel lang geleden. Door iemand die moest verschijnen voor de toenmalige honing-enquêtecommissie. Die commissie onderzocht indertijd hoe karrevrachten verboden honing konden verdwijnen in het criminele berencircuit via boswachters, bromsnorren en topklerken van de Plattelandse Veiligheids Dienst (PVD). Ik bedoel, als je de geschiedenis een beetje kent, dan is het een stuk gemakkelijker om meer begrip te krijgen voor het hedendaags container-denken en voor de herbaling van hetzelfde oude liedje. Met dat liedje wordt dan ook nog een poging gedaan om de commissievoorzitter wat beleefde honing om zijn bedreigende mond te smeren.

Inderdaad meneer Van Traa, dat is correct meneer Van Traa, ik zag twee criminelen containers lossen. Oh, dat was een wonder. Ik durf zelfs te beweren, meneer Van Traa, het was een wonder boven wonder, meneer Van Traa, dat die criminelen containers lossen konden, meneer Van Traa. Inderdaad, dat is correct, meneer Van Traa, hi (3x), ha (3x), ik stond er bij en ik keek er naar, maar ik kan er mij helaas niets meer van herinneren, meneer Van Traa, dat zou u toch aan een vertegenwoordiger van een andere desbetreffende

regio moeten vragen, meneer Van Traa. En u kunt van mij toch ook niet verwachten, meneer Van Traa, dat ik mij hier geforceerd kan herinneren, meneer Van Traa, of die beren, om de vergelijking maar eens te gebruiken, meneer Van Traa, smeren konden, meneer Van Traa'.

Ik dwaal af. Ik zou het over wonderen hebben. Niet over die overbekende en oncontroleerbare klassiekers, zoals van die man die heel lang geleden met zijn blote voeten over bijhelwater wandelde. Ik bedoel wonderen van deze tijd. Moderne mirakels. Daar gebeuren er de laatste tijd gelukkig weer heel wat van. Ik noem er vier (met categorie) die rustig op de nominatie voor goud kunnen staan bij de volgende olympische winterspelen.

1. Een Mariabeeldje dat bittere tranen weent, in de categorie 'Katholiek hars zonder stuurman'. 2. Een porseleinen olifantje dat melk drinkt, in de categorie 'Ongecontroleerd slurpen voor het goede exotische doel'. 3. Een Gijsen die een roomse ijslanding maakt, in de categorie 'Permanent Mis-trappen en bis-schoppen'. 4. Een Agusta-helikopter die penningen steekt, in de categorie 'Vallen door een zelf gevlochten mand'.

Hoezo gelooft u niet in wonderen? Dat hoeft toch ook helemaal niet. Ze gebeuren ook wel zonder u. Je moet er oog voor hebben, dat is alles. Zo viel laatst mijn oog, dat ik speciaal voor dat doel gebruik, op een advertentie van Rederij Stiphout. U weet wel, die van die boottochten hier in de Maas. De advertentie was versierd

met een aangrijpend creatief zwart-wit silhouetje van de skyline van Maastricht. Aandoenlijk rechtsboven uitlopend in niets meer en niets minder dan de prachtige oude brug. Met een verrassende, uit de top van het silhouetje stromende, en gestileerd weergegeven, witte rivier de Maas, omgeven door heldere zwarte, nog niet opgehoogde dijken. Kortom een sprankelend emotiekietelend toeristisch ansicht, uitgevoerd in een heproefd vuv-design waarvoor potentiële boottochters zeker uit hun dak zullen gaan. Bovendien waren alle belangrijke tekstkreetjes voorzien van een of meer uitroepetekens. Zo hoort dat. Advertising pur sang. Tenminste als je boottochten wil verkopen. Wat was nou het wonder? Dat het een RI-advertentie bleek te zijn. Over opleidingen. Een wonder boven wonder in de categorie 'Communiceren zonder weerga'.

Ton Brouns

„Pompeii van de jaren vijftig” moet openluchtmuseum worden

Het denken van de jaren vijftig is versteend in de Ravelijn, en daarom moet de wijk behouden blijven. Voor de bewoners komt deze conclusie van een RL-onderzoek als geroepen.

Mirko Reithler, student cultuur- en wetenschapsstudies (CWS) aan de Rijksuniversiteit Limburg, ging in opdracht van de wetenschapswinkel op zoek naar de historische waarde van de Ravelijn. Het buurtschap in het noordwesten van Maastricht werd in 1955 gebouwd als woonschool: een opvang- en opvoedingsinstituut voor „zwak-sociale gezinnen” (aldus de toenmalige hulpverleners) uit verpauperde buurten. Ze kwamen vooral uit het Stokstraatkwartier, dat in de jaren vijftig en zestig werd getransformeerd tot de chique wijk die het nu is. En daarin was geen plaats meer voor de krotten en hun bewoners. In de Ravelijn leerden de moeders huis te houden, de vaders van drank en gezinsleden af te blijven en de kinderen naar school te gaan. In de huizen in de binnenste ring, met uitzicht op het wijkgebouw, waar al het stichtelijks vandaan kwam, werden de gezinnen met indicatie 'kritisch' en 'sub-normaal' gehuisvest. Als het weer een beetje met ze ging, mochten ze naar de buitenste ring. Deze huizen hadden uitzicht, letterlijk, op de normale samenleving, waar uiteindelijk alle Ravelijners weer terecht zouden moeten komen. „In de Ravelijn is het cultuurpessimisme en het maakbaarheidsoptimisme van de jaren vijftig versteend”, zegt Mirko Reithler. Omdat de Ravelijn de enige woonschool is die nog staat in Nederland, moet hij behouden blijven voor de toekomst, vindt de CWS-student. Of zoals zijn begeleider zegt: „Hier ligt het Pompeii van de jaren vijftig,

met het verschil dat je de Ravelijn niet hoeft op te graven maar gewoon moet laten staan.”

Na de jaren vijftig kwamen de jaren zestig, waarin de ideeën over de 'onmaatschappelijkheidsbestrijding' werden afgebrand als achterlijk en mensonterend. De meeste bewoners vertrokken en hun plaatsen werden ingenomen door jongeren die er de vrijstaat van kunstenaars, studenten, anarchisten, ruimdenkenden en avantgardisten stichtten die de Ravelijn nu is. Hoewel alle ingrediënten voor sociale ontwrichting aanwezig zijn - een groot deel van de 250 bewoners leeft van de bijstand, de huren zijn laag (ongeveer 350 gulden voor

een eengezinswoning) en er is geen school of winkel te bekennen - staat de Ravelijn bekend als een oase van sociale rust en burenliefde. Een tweede generatie Ravelijners is al in de maak, getuige de vele fietsen met kinderzitjes.

Maar de buurt wordt al vijftien jaar door de slopershamer bedreigd. De gemeente wil ervan af en ook de huisbaas, woningbouwvereniging Servatius, zwaaide onlangs nog met lijvige rapporten waarin deskundigen schreven dat sloop, en vervolgens nieuwbouw, de meest rendabele optie is. De bewoners hebben hun huisbaas echter aan de onderhandelingstafel weten te krijgen en samen hebben ze een nieuw onderzoek

Ravelijn: gered door een CWS-student?

laten verrichten. Daaruit blijkt dat renovatie financieel gezien toch haalbaar is. Althans voor de komende vijftien jaar.

J. Hendriks, directeur van Servatius, laat de sloop-optie echter nog niet varen. Zelfs niet nadat hij afgelopen dinsdag als eerste het rapport van Mirko Reithler in ontvangst mocht nemen. „Er loopt nog een onderzoek naar de financiële haalbaarheid van slopen en opnieuw bebouwen van de Ravelijn. Dat wil ik eerst afwachten. Hoe dan ook, nieuwbouw heeft een streepje voor op renoveren omdat het zekerheid op de langere termijn biedt.”

Het standpunt van de gemeente is intussen gewijzigd. Zij zal zich neerleggen bij elke overeenkomst die de bewoners met Servatius weten te sluiten. Maar B en W hebben de gemeenteraad wel gevraagd om komende maand te besluiten om flats bouwen in de velden die het wijkje nu nog omringen. En dat is bijna net zo erg als slopen, legt Geert-Jan Driessen van de bewonersvereniging uit. „Het concept van de Ravelijn is een geïsoleerde wijk met uitzicht op de samenleving. Als je de Ravelijn wilt bewaren als monument is het afgebakende karakter dus van wezenlijk belang.” Vechten de bewoners voor een museum of voor een woonwijk? Driessen vindt niet dat hij zich te gemakkelijk bedient van de cultuurwetenschappelijke termen die hij door Mirko Reithler aangereikt heeft gekregen. „Niet alleen historisch gezien moet de Ravelijn in de huidige setting blijven bestaan. Het is ook belangrijk voor de sociale samenhang. Juist door die geïsoleerde ligging, als een dorp in de stad, is de onderlinge band en het verantwoordelijkheidsgevoel heel sterk. Dat help je om zeep als je er flats tegenaan zet.”

Wim Ortjens

Studentenbonden akkoord met beperkte spaarpuntenregeling

Studenten die door onvoldoende resultaten hun tempobeurs zien omgezet in een lening, kunnen dat herstellen door binnen vijf jaar een diploma of 168 studiepunten te halen. Compensatie is slechts mogelijk voor één studiejaar. Daarin moet bovendien minimaal een kwart van de studiepunten worden gehaald.

Minister Ritzen heeft dat vorige week afgesproken met de studentenbonden ISO en LSVb. Afgelopen vrijdag ging de ministerraad met de regeling akkoord. Het systeem om studiepunten te sparen kost het ministerie van onderwijs de komende vier jaar 33 miljoen gulden. Minister Ritzen gaat ervan uit dat de prestatiebeurs op 1 september 1996 wordt ingevoerd. Dat betekent dat er vanaf het studiejaar 2000/2001 geen studenten met een tempobeurs meer zullen zijn. De dekking van de extra kosten wil de bewindsman halen uit het budget voor studiefinanciering. Volgens een woordvoerder van het ministerie is het echter niet nodig daarvoor extra te bezuinigen.

De spaarpuntenregeling zal met terugwerkende kracht ingaan vanaf 1 september 1995. Ook studenten die dit jaar niet de helft van hun studiepunten halen kunnen dus van het systeem gebruik maken. De

Tweede Kamer moet nog wel akkoord gaan met het plan. Zowel de regeringspartijen PvdA, VVD en D66 als oppositiepartij CDA zeggen echter dat zij met het huidige akkoord kunnen leven. Alleen D66-woordvoerder B. Bakker had nog willen pleiten voor een soepeler regeling: „Maar wie ben ik als de studenten zelf akkoord gaan met het voorstel van Ritzen?”

De totstandkoming van de spaarpuntenregeling heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. Ritzen zegde de Kamer een jaar geleden toe „loyaal invulling te zullen geven” aan een systeem voor het sparen van studiepunten, maar kwam later op die belofte terug. Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) spande daarop een kort geding aan. Onder druk van de rechter en de Tweede Kamer ging Ritzen alsnog overstag, ook al houdt hij vol dat het sparen van studiepunten vooral neerkomt op een „betaalde vakantie” voor studenten.

ISO en LSVb zijn met de regeling akkoord gegaan omdat zij denken dat het „de maximaal haalbare uitkomst van de onderhandelingen” is. ISO-voorzitter S. van Gool spreekt zelfs van een „geweldige overwinning”. De regeling zou studenten voldoende ruimte bieden om hun studie flexibel te plannen. Eerder stelden ISO en LSVb voor om studenten te compenseren wanneer zij in vijf jaar tijd de helft van hun studiepunten hebben gehaald.

HOP, Marcel Wiegman

Vernieuwing

„Onvrede” met „de politiek” is vooral een probleem voor politici. De teruglopende opkomstpercentages bij verkiezingen zetten hen als het ware in de kou; zij voelen zich in de steek gelaten. Dus praten ze nu - opnieuw - over „staatkundige vernieuwingen”. Hoe baal je de kiezers er weer bij? In Italië - het zal niemand verbazen - is er nog veel méér onvrede met de politiek. Het proces tegen Andreotti (de voormalige premier) en de heldenrol van Di Pietro (de vroegere officier van justitie) zijn er een uitloei van. Toch wordt daar bij verkiezingen nog steeds massaal gestemd: opkomstpercentages rond de negentig procent vormen geen uitzondering. Alleen bij referenda ligt dat anders: dan komt nauwelijks de helft van de kiezers opdagen. En in andere landen is het al net zo gesteld: nergens gaan bij een referendum méér mensen stemmen dan bij gewone verkiezingen. Waarom zou dat in Nederland anders zijn? Toch moet juist dat referendum bij ons uitkomst brengen, lijkt het, en dan nog wel in een uitgekleden vorm opdat de zware onderwerpen buiten schot blijven. Het probleem van de thuisblijvers wordt op die manier opgelost door nog méér mensen thuis te laten blijven. Wie het vatten kan, mag het zeggen.

Bestaat er eigenlijk een verband tussen opkomstpercentages en vertrouwen in

„de politiek”? Zeker, een hoog opkomstpercentage (zoals in Italië) hoeft klaarblijkelijk geen aanwijzing voor vertrouwen te zijn, maar een laag opkomstpercentage kan natuurlijk wel degelijk op gebrek aan vertrouwen duiden. Alleen, het kan ook iets heel anders betekenen. Bijvoorbeeld: dat er onder nogal wat kiezers grote tevredenheid beerst. Of: dat men er in toenemende mate op uit is zijn eigen boontjes te doppen, in plaats van zich op te hangen aan de overheid - een vorm van emancipatie dus. Of wellicht het omgekeerde: dat de overheid zozeer als iets vanzelfsprekends wordt beschouwd dat velen er koud noch warm van worden.

Daar komt nog bij dat de politiek vandaag-de-dag lang niet altijd bij „de politiek” huist. Niet alleen is Brussel vaak belangrijker voor ons dan Den Haag, echt controversiële kwesties (zoals stakingsrecht, gelijke behandeling en euthanasie) worden in in het algemeen door de rechter beslecht. De arena heeft zich, met andere woorden, verplaatst. Misschien moeten we die zorg van onze politici over lage opkomstpercentages vooral in dat licht bezien: verwend als zij waren, bunkeren ze nog altijd naar onze aandacht. Heel menselijk, maar met een hang naar vernieuwing heeft het niet veel te maken.

Reiner de Winter

Met één actie toegang tot al het Nederlands onderzoek

De VSNU heeft met steun van de organisatie MKB-Nederland een methode laten ontwikkelen om via Internet direct toegang te bieden tot onderzoekgegevens van universiteiten. De vereniging vindt dit efficiënter dan de aanpak van de huidige onderzoekdatabank NOD die zijn gegevens nog verzamelt door enquêtering van vakgroepen en faculteiten. Maar minister Ritzen moet nog overtuigd worden.

Begin deze week gaven de VSNU, MKB-Nederland en het automatiseringsbedrijf Cap Volmac een demonstratie van hun combisearch-zoekstelsysteem. Dit houdt in dat met World Wide Web in één actie gegevens over publicaties, onderzoekers of onderzoekprojecten bij meerdere universiteiten kunnen worden opgespoord. Het idee is dat juist ook het midden- en kleinbedrijf, bij een goede opzet van dit systeem, zo snel op het spoor kan komen van bruikbaar onderzoek. Het gaat nu nog om een proef, waarbij alleen gegevens over onderzoek van de Universiteit Twente en van vijf faculteiten in Nijmegen en Rotterdam zijn opgenomen. Maar de VSNU wil

met subsidie van de overheid zorgen dat over een jaar al het universitaire onderzoek op deze manier 'ontsloten' is. Dat moet haalbaar zijn, omdat men gebruik maakt van gegevens die de universiteiten toch al verzamelen. Vroeger kwamen die in een papieren 'wetenschappelijk verslag', maar van de minister mogen deze gegevens ook op een andere manier verspreid worden. Het zoekstelsysteem van de VSNU is niet het eerste systeem om in onderzoek te neuzen. Enkele jaren geleden is met steun van minister Ritzen een nationale onderzoek databank (NOD) opgezet die - tegen betaling - via Internet toegankelijk is. Daarin zitten zowel gegevens over universitair als over ander onderzoek.

Volgens de VSNU is de NOD niet erg compleet en actueel en bezorgt hij de universiteiten onnodig extra werk. De databank berust namelijk nog op een 'ouderwetse' papieren enquête bij vakgroepen en faculteiten, waarvan de formulieren moeten worden overgetikt om de databank te vullen. Tegelijk verzamelen universiteiten voor hun eigen verslaglegging intern al langs elektronische weg gegevens over hun onderzoek; die zijn accurater en actueler. Het is niet zo heel moeilijk om die eigen onderzoeksgegevens via Internet zelf te ontsluiten - en op die manier ook hun bijdrage leveren aan de landelijke databank NOD. Tot verbazing van de VSNU bleken ambtenaren van Ritzen enkele maanden geleden nog niet overtuigd van

de voordelen van deze aanpak, die de 'anarchistische' eigenschap van Internet benut dat bestanden op verschillende plaatsen in één zoekactie doorzocht kunnen worden. Daarom namen MKB-Nederland en Cap Volmac in de arm voor een demonstratieproject. De eerste drie betrokken universitei-

ten zijn enthousiast. Faculteiten die nog niet aangesloten zijn, staan te dringen om mee te doen. Toch blijft de houding van Ritzen bepalend voor de uitbouw van een landelijk dekkend systeem. Want zolang de minister dat wil, blijven de universiteiten verplicht om door te gaan met het (op papier) leveren van informatie voor de 'cen-

tralistische' databank NOD. Daarom heeft de VSNU vorige week in een nieuwe brief aan de bewindsman zijn steun gevraagd voor snelle uitbouw van het combisearch-systeem.

HOP, Frank Steenkamp

Universitaire studenten gaan ondanks slechte punten vaak toch door Snelle studiestakers zitten vooral in hbo

Eerstejaars hbo-studenten maken veel meer gebruik van de mogelijkheid om voor 1 februari met hun studie te stoppen, dan eerstejaars op de universiteiten. Bovendien werken deze studiestakers harder en zijn ze bewuster met hun studie bezig dan studenten die doorgaan en de temponorm niet halen.

Dit blijkt uit een onderzoek van het Nijmeegse onderwijsinstituut IOWO in opdracht van het ministerie van onderwijs. Sinds het studiejaar 1993-1994 kunnen eerstejaars studenten ongestraft voor 1 februari hun studie staken. Dat wil zeggen dat zij hun beurs niet hoe-

ven terug te betalen, ook al hebben zij niet één studiepunten gehaald. In 1995 stopten 2842 studenten voor 1 februari, zo'n 600 meer dan in 1994. Opvallend is dat in 1994 73 procent van deze 'uitstromers' uit het hbo kwam, en in 1995 zelfs 80 procent. Hbo-studenten denken kennelijk beter na over hun opleiding, concludeert IOWO. Universitaire studenten maken zich in elk geval minder zorgen. Ook al weten zij dat zij de temponorm niet halen, zij gaan gewoon door en schrijven zich het volgende jaar vaak weer in voor dezelfde studie. Dit gebeurt met name bij rechten en economie. Deze 'volhouders' hebben ook vaker ouders met een hoge opleiding. Studenten die voor 1 februari stoppen zijn meestal geen luiakken, al hebben vooral universitaire studenten vaak geen enkel punt gehaald. Studiestakers

gaan veel vaker naar college en practicum dan de studenten die doorgaan. Ze zijn echter teleurgesteld in de opleiding, of kunnen hem niet aan. De helft van de studiestakers gaat het volgende studiejaar weer studeren. Meestal aan een andere opleiding. Veertig procent van de universitaire studenten stapt over naar het hbo. In het hbo besluiten vooral mbo-ers om helemaal te stoppen. Van de havisten gaat de helft verder in het mbo. Zij vonden het hbo te moeilijk en de studielast te hoog.

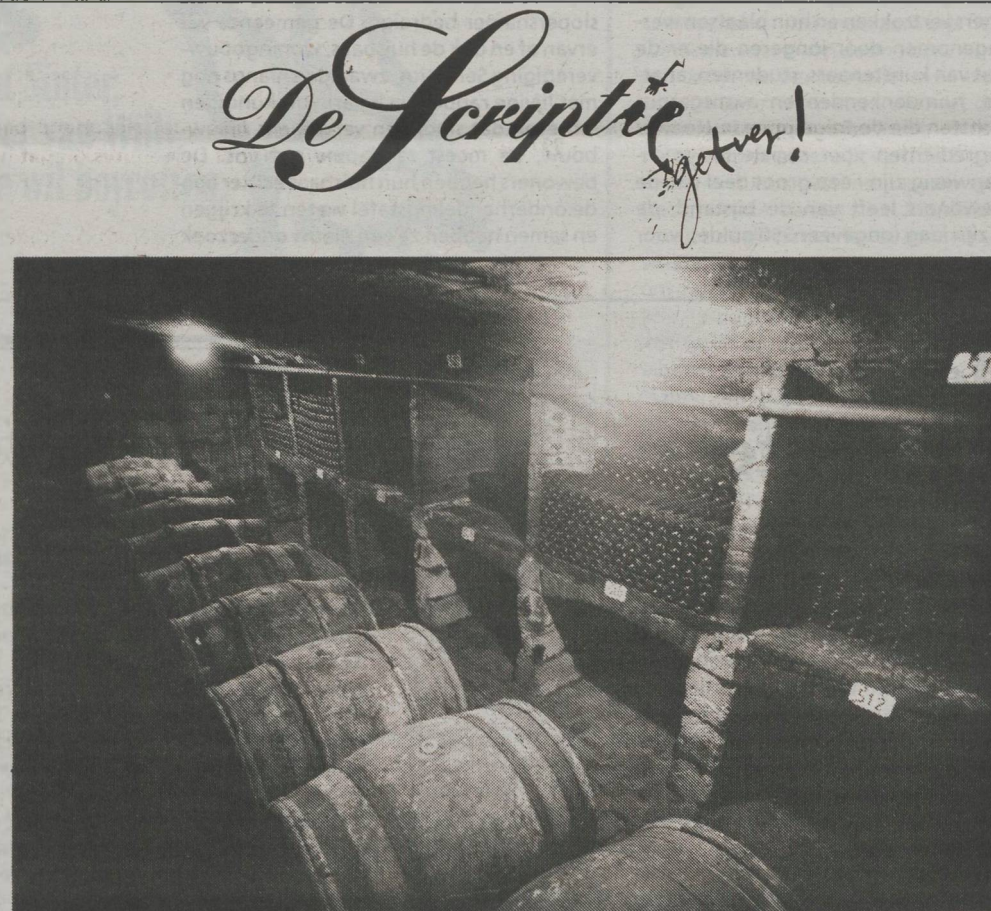
Het IOWO noemt het opmerkelijk dat studiestakers hun beslissing bijna altijd nemen zonder dat daar een docent of adviseur bij te pas komt.

HOP, Pieter Evelein

Een dozijn flessen wijn Mouton-Rothschild uit 1961 wordt op de veiling momenteel verkocht voor 2244 Engelse ponden. Een behoorlijk bedrag, maar daarmee bepaald niet een produkt om in te beleggen. Denken we. Want bij beleggen denken we aan obligaties, aandelen of hooguit aan kunst. Lambert Smeets (24, zesdejaars economie en werkzoekend) dacht wel aan wijn - en aan Dinky Toys, postzegels en stripverhalen - en wilde over deze zogeheten *groene of alternatieve beleggingen* een scriptie schrijven. Het onderwerp bleek echter te breed. Smeets' voormalige huisgenoot Maurits van den Boorn (24, economie en inmiddels trainee bij de SNS Bank) meldde zich aan en samen besloten ze wijn als beleggingsobject tot onderwerp te nemen. "Het was rond de Kerstdagen. Vandaar, vermoed ik," zegt Van den Boorn. Negen maanden later is de scriptie *Beleggen in wijn* beloond met een acht en staan het duo in de facultaire wandelgang bekend als "die twee van de wijn". Het gezamenlijke onderzoek begon in Den Haag, in de bibliotheek van het *Wijn Informatie Centrum*. Tussen alle folders, promotiemateriaal en boeken over hoe *dapper, fruitig of stoer* een wijn kan zijn, vonden Smeets en Van den Boorn slechts twee vakbladen met een index van de wijnprijzen. Helaas, van het ene tijdschrift bleken niet alle afleveringen aanwezig, van het andere slechts de afleveringen van na 1979, terwijl de te onderzoeken periode augustus 1978 tot april 1995 besloeg. Smeets: "Toen zijn we alle wijnhandels gaan afstruinen, net zolang tot we alles compleet hadden." Dat was bovendien prettig voor de wijnverkopers, "want soms kregen zij gratis hun hele archief opnieuw geordend".

Tientallen berekeningen en evenzovele grafieken later moet de voorzichtige conclusie luiden dat beleggen in wijn niet minder zinvol is dan geld steken in een *conventionele belegging*. Beleggen in een goede Bordeaux levert ook - zoals dat heet - *niet significant* meer of minder risico op. In de grafiek loopt de wijnlijn iets onder het gemiddelde lijntje van de obligatie. "Wijn is het best vergelijkbaar met de obligatie," concludeert Van den Boorn dan ook. Volgens Smeets heeft beleggen in wijn een extra voordeel: "Als de prijs zakt, kun je jouw fles tenminste nog gewoon opentrekken."

Maar hoe voorspelbaar zijn de wijnprijzen eigenlijk? Waar de conventionele belegger kan varen op de beurskoers, lijkt de belegger in

„Als de prijs zakt, kun je nog altijd de fles opentrekken” (foto Nelis Tutkey)

Het rendement van een goeie fles wijn

Dit is 'de scriptie', een serie waarin de wetenschappelijke produkten van studenten voor het voetlicht treden. Deze keer het werk van Lambert Smeets en Maurits van den Boorn.

wijn ogenschijnlijk afhankelijk van *maar wat* roepen op de veiling. Het gevaar dat de alternatieve belegger in *no time* volkomen lazerus thuis op de bank zit - omringd door zijn in prijs gedaalde flessen - is daarmee niet

denkbeeldig. Dat klopt niet helemaal, corrigeert Van den Boorn. Hij en Smeets hebben een paar middagen op een wijnveiling doorgebracht en de veilingprijzen vergeleken met de

catalogusprijzen. Die blijken niet ver uit elkaar te lopen, behalve als het gaat om *heel erg dure* wijn. De catalogusprijs op zijn beurt wordt bepaald door tal van zaken, misschien ook door zoets als *status*. De Franse Cantenac-Brown bijvoorbeeld, laat vanaf 1987 een opmerkelijke daling in prijs zien. De beurskrach van dat jaar had er weinig mee te maken, lijkt het: de prijzen van de andere wijnen blijven stabiel. Misschien heeft de krach er indirect toch invloed op. In 1987, namelijk, moeten de wijnbouwers van de familie Du Vivier - die Cantenac-Brown op de markt brengen - de hele handel noodgedwongen verkopen aan een verzekeringsmaatschappij. Twee jaar later fuseert dat bedrijf met een andere verzekeraar en bovendien krijgt het château een nieuwe directeur. Van den Boorn concludeert: "Het gaat dus niet uitsluitend om de kwaliteit van de wijn, maar ook om de status van een château." Simpel gezegd: de Cantenac-Brown is van een door de Du Viviers traditioneel gevestigd druivensap verworven tot een verzekeringswijn. En dat *motten* we niet.

Uit het feit dat bijvoorbeeld een beurskrach nauwelijks van invloed is op de prijzen - sterker nog: prijsdalingen komen in wijnland zelden voor - leiden Van den Boorn en Smeets ook af dat de gemiddelde wijnliefhebber behoorlijk vermogend moet zijn. In geval van een financiële crisis verkoopt hij niet - in afwachting van betere tijden. Als in 1991 door prijsopdrijving de kunstmarkt op Sotheby's plots instort, vertoont echter de curve van de wijnprijs een lichte daling. Het is inderdaad voorstelbaar: verdomme, m'n collectie Picasso naar de *kleute* - als dat maar niet met mijn wijn gebeurt: snel verkopen. Smeets en Van den Boorn benadrukken nogmaals dat het allemaal voorzichtige conclusies zijn - zoals dat gewoonlijk gaat met een scriptie. Ook over een goede wijn durven ze zich niet uit te spreken. Van den Boorn: "Daarvoor heb je een jarenlange ervaring nodig." Smeets, die tijdens het onderzoek voor het eerst een wijntje achterover heeft geslagen, zegt: "De zoetere dessertwijn, zoals de Riesling, ja, die weet ik inmiddels wel te waarderen."

Eugène Baak

De weg naar Europese diploma's is nog heel lang

De assessor wordt doctor, maar mag zich geen meester noemen

In haar land van herkomst, de Duitse Bondsrepubliek, mag Hildegard Schneider zich beschouwen als een eindprodukt. Dat wil zeggen dat ze een volledige beroepsopleiding achter de rug heeft die haar het recht geeft een beroep uit te oefenen, in haar geval dat van advocaat of rechter. Dat wil nog niet zeggen dat ze die beroepen ook in Nederland mag uitoefenen.

Na haar rechtenstudie in Freiburg en Münster volgde Hildegard Schneider de Duitse opleiding tot rechterlijk ambtenaar, die anders dan bij ons zowel toegang verschaft tot de rechterlijke macht als tot de advocatuur. In plaats van die weg te volgen besloot ze naar Nederland te komen in het voetspoor van haar echtgenoot, de hoogleraar rechtsvergelijking prof. René de Groot. Ze kreeg een baan bij de juridische faculteit en leidt nu Nederlandse juristen op. „Maar zelf mag ik het beroep van advocaat of rechter hier niet zonder meer uitoefenen,” zegt ze met een wrang lachje. Toch is het niet ondenkbaar dat zij op een dag uit naam van het Nederlandse volk recht zit te spreken. Zij voldoet immers aan de voorwaarde dat zij Nederlandse is (door haar huwelijk heeft zij een dubbele nationaliteit gekregen), „maar ik zou eerst een zware toets moeten afleggen om te laten zien dat ik het vak beheers,” zegt de vrouw die vandaag in Nederland promoveert tot doctor in het recht op het proefschrift 'Die Anerkennung von Diplomen in der Europäischen Gemeinschaft'. Als de besproken perikelen niet zo talrijk en gecompliceerd waren geweest en als Hildegard Schneider zich niet tot enige schoolvoorbeelden had beperkt, was haar boek nog dikker geworden dan de 525 pagina's die het nu telt. Ze beschrijft hoe moeizaam een van de belangrijkste obstakels voor het vrije verkeer van personen in Europa, de erkenning van buitenlandse diploma's, worden geslecht.

Cassis de Dijon

Tot aan het begin van de jaren zeventig moesten Duitsers het genot van een glaasje Kir missen. Volgens de regels van de kunst kan het drankje alleen gemaakt worden met witte Bourgogne en zwartebessenlikeur (cassis) uit Dijon. Maar in de Bondsrepubliek was de verkoop van Cassis de Dijon lange tijd verboden. Volgens de Duitse wet moet likeur een minimumpercentage alcohol bevatten om als likeur over een Duitse toonbank te mogen gaan. En omdat de cassis uit Dijon maar veertien procent alcohol bevat, moesten de Duitsers zich behelpen met surrogaat-Kir van witte wijn en limonadesiroop. Totdat na een lange procedure voor het Europese Hof van Justitie de Duitsers hun grens moesten openen voor de Franse cassis. De Cassis de Dijon-regel was geboren. Het vrije verkeer van goederen binnen de Europese markt mag niet worden gefrustreerd door nationale wetten die een ondergeschikt belang beschermen. Zo vond het Hof later ook de gezondheid van Duitse bierdrinkers, die met het Reinheitsgebot zogenaamd beschermd werd, minder belangrijk dan het vrije verkeer van goederen in de gemeenschap. Duitsers drinken nu Cassis de Dijon uit een fles met een plakertje dat hen attendeert op het afwijken van de alcoholpercentage. C'est tout, moet kanunnik Kir hebben gedacht voordat hij zich met een voldane glimlach in zijn graf omdraaide. In 1974 werd de Cassis de Dijon-regel,

door geheelonthouders ook wel het Rule of Reason-beginsel genoemd, door het Hof van toepassing verklaard op burgers die hun beroep in een ander land willen uitoefenen. Daar konden ze niet zomaar worden geweerd omdat ze hun diploma's in een ander land hadden behaald.

De rechter baseerde zich op bepalingen uit het EG-verdrag, die het vrije verkeer van burgers binnen de gemeenschap beogen. Hij was van oordeel dat die vrijheid in te veel gevallen op onredelijke wijze werd beperkt in nationale wetten en daarom verklaarde hij de EG-bepalingen rechtstreeks van toepassing. Dat neemt niet weg dat iedere lidstaat een beroep exclusief aan zijn eigen onderdanen mag voorbehouden, als die staat maar met steekhoudende argumenten kan rechtvaardigen waarom een burger uit een ander land dat beroep niet zou kunnen uitoefenen. Zo zijn bijvoorbeeld hoge ambten, militaire en diplomatieke functies uitgezonderd van de Europese regel dat zij ook door personen van een andere nationaliteit kunnen worden vervuld.

Artsen

Als de nationaliteit geen rol speelt, moeten alle EU-ingezetenen in de gelegenheid worden gesteld hun beroep in alle lidstaten uit te oefenen. Daarbij mogen de staten wel nadere voorwaarden stellen. In enkele gevallen, zoals bij de medische beroepen, is dat gebeurd door de opleidingen op elkaar af te stemmen. Een arts die in Frankrijk is opgeleid, mag praktiseren in Duitsland, omdat hij globaal dezelfde opleiding van tweeduizend uur heeft genoten. Op papier lijkt dat een eenvoudige oplossing, maar de praktijk blijkt weerbarstiger. Toevallig zijn de buitenlandse artsen in de Franse ziekenhuizen gisteren in staking gegaan omdat de staat hen wil onderwerpen aan een nadere proeve van bekwaamheid. Voorzover het gaat om artsen die in een ander Europees land zijn opgeleid, is dat in strijd met de wet, beaamt Hildegard Schneider. Zij haalt ook het voorbeeld aan van de Nederlandse verpleegkundigen die in anderhalf jaar tijd in België een aanvullend diploma verloskundige kunnen halen, terwijl daar in Nederland een volledige HBO-opleiding voor nodig is.

Het systeem om per professionele sector afspraken te maken over de opleiding alvorens tot wederzijdse erkenning van kwalificaties over te gaan is inmiddels verlaten. Sinds enkele jaren moeten de lidstaten erop vertrouwen dat ieder land adequate opleidingen verzorgt. Schneider noemt dat een kwestie van 'euroforie', maar zij geeft ook toe dat het vorige systeem, waarin eerst de opleidingen werden geharmoniseerd, bijzonder tijdrovend was. De meest beruchte voorbeelden zijn die van de apothekers en de architecten. Daar heeft het ruim achttien jaar geduurd voordat er overeenstemming was bereikt. Toch blijven er bepaalde beroepen over waar afspraken gemaakt moeten worden over nadere eisen van bekwaamheid. Een Nederlandse jurist kan zich niet zomaar in Griekenland vestigen als advocaat. Dat kan hij evenmin in Nederland, zolang hij geen stage heeft gelopen bij een advocatenkantoor. Bovendien heeft een Nederlandse jurist Nederlands recht gestudeerd en een Griekse jurist Grieks recht. Ieder land mag daarom aan buitenlandse juristen nadere eisen van bekwaamheid stellen. In Nederland wordt die afspraak wel erg zwaar opgevat, zegt Hildegard Schneider: „De landen mochten kiezen tussen een stage en een toets. Iedereen heeft trouwens voor de toets gekozen. In Nederland is de Raad van de Orde van Advocaten aangewezen als de bevoegde autoriteit, die op haar beurt de toetsing overgedragen aan de universiteiten. Maar

Hildegard Schneider: 'Het Erasmusprogramma is de beste investering die ooit in Europa is gedaan' (foto Nelis Tutkey)

Over architecten en apothekers moest meer dan achttien jaar worden gepraat

daarbij zijn veel te zware eisen gesteld, die er praktisch op neerkomen dat iemand zijn halve rechtenstudie moet overdoen. Ik vind dat absoluut in strijd met de afspraak dat het om een eenvoudige aanvulling van de kennis moest gaan.” Overigens geeft Schneider toe dat in een land als Frankrijk, waar op papier een liberale regeling is bedacht, de praktijk veel harder is. Tweederde van de kandidaten wordt daar afgewezen, terwijl het er in Nederland op lijkt dat er erg soepel wordt omgegaan met de toets: „De exacte cijfers heb ik niet, maar het lijkt alsof Nederland bang is geweest voor procedures omdat het te lang geduurd heeft voordat de richtlijn was uitgevoerd.”

De zware vestigingseisen die Nederland aan buitenlandse advocaten stelt, worden wellicht aanzienlijk versoepeld als de Europese commissie en de Europese organisatie van advocaten het eens kunnen worden over een aanvullende regeling. Dan kunnen buitenlanders die op eigen juridische titel tenminste vijf jaar in Nederland gevestigd zijn en daarvan tenminste drie jaar Nederlandse rechtspraktijk hebben beoefend, vrijstelling krijgen van de proeve van bekwaamheid.

Federale bezwaren

De allermooiste oplossing zou een Europees stelsel van diploma's zijn, maar Schneider ziet dat nog lang niet in het verschiet. Zo intensief de Europese instanties zich bemoeien met de harmonisatie van beroeps- en vestigingseisen, zo terughoudend zijn ze over de gelijkstelling van algemene diploma's. Onderwijs is geen communautaire aangelegenheid en dat heeft alles te maken met de machtsverhoudingen binnen landen die federaal bestuurd worden. In Duitsland en België zullen de deelstaten hun zeggenschap over het onderwijs niet prijsgeven, verwacht Schneider. Over de gevolgen van die verdeeldheid kan zij zelf meepraten: „Ik word hier vaak als 'meester' aangesproken, maar officieel ben ik dat niet. Ik ben in Duitsland 'assessor', maar dat is een titel die hier niets zegt. Het is ontzettend moeilijk om over gelijkstelling van het onderwijs afspraken te maken, omdat de Länder in de Bondsrepubliek zich vastklampen aan hun eigen bevoegdheden. Als zij hun greep op het onderwijs uit handen geven, blijft er weinig van hun macht over.”

Niettemin denkt zij dat de nationale onderwijsstelsels onvermijdelijk naar elkaar toegroeien: „De commissie heeft met het Erasmusprogramma iets geweldig voor het onderwijs gedaan. Het ging zogenaamd om mobiliteitsbevoor-

dering, maar ik denk dat de grote winst is geweest dat iedereen heeft kunnen zien dat de opleidingen in grote trekken gelijkwaardig zijn. Bovendien groeien we door allerlei gezamenlijke programma's nog verder naar elkaar toe.”

European Law School

In eigen huis heeft zij een voorbeeld van die ontwikkeling bij de hand: de European Law School. Die levert straks juristen af die van verschillende rechtsstelsels in Europa op de hoogte zijn, maar die nog steeds afstuderen als Nederlandse meesters in de rechten: „Je kunt dat moeilijk veranderen in een Europees diploma zolang de rechtsstelsels in Europa niet zijn geharmoniseerd. Jacques Delors heeft ooit gezegd dat aan het begin van de volgende eeuw tweederde van alle wetten in de lidstaten Europees zullen zijn, maar daar geloof ik niet zo in. Wat ik wel voorzie is dat een jurist die bij ELS afstudeert heel weinig moeite zal hebben om te voldoen aan de aanvullende eisen die andere landen stellen voor vestiging als advocaat in hun land. En wanneer ik als Duitse student opnieuw zou moeten beginnen, wist ik het wel. Dan ging ik beslist niet naar een overbelaste Duitse faculteit, waar je in de regel zes jaar over je studie doet die op papier vier jaar duurt. In plaats daarvan ging ik naar Maastricht, waar ik in vier jaar kan afstuderen en ging ik vervolgens drie jaar een beroepsopleiding in Nederland volgen. Daarna heb je in Duitsland een half jaar nodig om de aanvullende eisen te halen. Tel uit je winst: anderhalf jaar. Misschien leer je in Duitsland meer feiten, maar daar staat tegenover dat je hier de talen leert beheersen en dat je twee kwalificaties hebt, een in Nederland en een in Duitsland. En je zou er zelfs eenvoudig een derde, bijvoorbeeld in Engeland, bij kunnen halen.”

De juichstemming zakt weer snel als Hildegard Schneider begint over de plannen van minister Ritzen om de duur van de rechtenstudie te beperken tot drie jaar. Ze heeft er een stelling aan gewijd, zo druk maakt ze zich over dat plan: „Ritzen zegt dat hij daarmee de Europese lijn volgt. Absurd! Alleen in Engeland bestaat een driejarige opleiding, maar daar kunnen de universiteiten de beste studenten uitzoeken. Dan zou ik het hier misschien ook in drie jaar kunnen. In alle anderen landen duurt de rechtenstudie tenminste vier jaar. In Duitsland is de werkelijke duur eerder zes jaar. En dan gaat die man praten met zijn collega in Noordrijn-Westfalen over bi-diplomerig!”

Jacques Herraets

Studenten willen wel hard werken, maar weten niet hoe

Niet de kans op een goede baan, maar interesse in de wetenschap is voor een ruime meerderheid van de studenten de voornaamste reden om te studeren. Toch vermoeden de meeste studenten dat hun lotgenoten daar heel anders over denken. Zij zijn er van overtuigd dat hun collega's helemaal geen belangstelling hebben voor de inhoud van hun studie en vooral studeren met het oog op een geslaagde carrière.

Dat blijkt uit een onderzoek naar studiehouding van psychologe Heleen Terwijn onder ruim 350 studenten van de Universiteit van Amsterdam. Aanstaaende zaterdag worden de gegevens officieel gepresenteerd tijdens het vijftigjarig jubileum van de Amsterdamse studentenbond ASVA. Die gaf de opdracht voor het onderzoek. Er lijkt niets mis met de mentaliteit van de hedendaagse student, concludeert Terwijn. Ze geven blijk van motivatie om zichzelf te ontwikkelen, tonen de bereidheid om daar voor te werken en willen zich graag bemoeien met de inhoud van hun onderwijs. Probleem is alleen dat ze het van elkaar niet weten. In plaats van steun te zoeken bij elkaar, beschouwen studenten hun lotgenoten als een blok aan het been bij het verwezenlijken van de eigen hooggestemde ambities. "Een goede student is leergierig en kritisch", zegt een scheikunde-student in het

„Studenten willen ‘iets met kennis’ en denken daar op de universiteit een bruisend platform voor te vinden”

onderzoek. "Mijn medestudenten zijn geen van beide." Ze zijn kinderachtig, ongeïnteresseerd, mak, dom en lui, laten anderen weten. "Ze hebben geen liefde voor het vak", klaagt een rechtenstudent. "Er zit een hoop brandhout tussen." Tegelijkertijd beschouwt een ruime meerderheid zichzelf als een 'goede student'. Dat wil zeggen als iemand die het niveau makkelijk aankan en zich 'hogere academische doelen' stelt.

"Studenten komen vaak met hele vage verwachtingen naar de universiteit", zegt Terwijn. "Ze willen 'iets met kennis' en denken daar een bruisend platform voor te vinden. Vervolgens komen ze tot de ontdekking dat ze het allemaal zelf moeten uitzoeken. Een grote groep klaagt dat het doel van hun studie niet duidelijk is en raakt volkomen gedesoriënteerd. Ze willen wel hard studeren, maar weten niet goed hoe ze dat aan moeten pakken. Van hun medestudenten, die te kampen hebben met hetzelfde probleem, denken ze dan al gauw dat die lui en ongeïnteresseerd zijn."

De universiteit slaagt er niet in studenten op het goede spoor te zetten, vindt de onderzoekster. "Het is heel simpel: als je mensen bij elkaar zet zonder ze duidelijk te maken wat daarvan het doel is, gaat het mis. Aan de universiteit zijn er met andere woorden heel wat mislukte ontmoetingen. Het komt veel te weinig tot samenwerking en uitwisseling van ideeën."

Het is al vaker gezegd, geeft de psychologe grif toe, maar veel studenten missen een goede organisatie van hun studie en willen meer begeleiding. Terwijn: "Waarom zou de universiteit dat niet bieden? Natuurlijk is het niet de bedoeling van een weten-

schappelijke studie om de deelnemers dood te knuffelen met vaardigheids cursussen. Maar steun geven hoeft toch niet op een kinderachtige manier? Wat dat betreft kun je iets leren van meer beroepsgerichte studies als medicijnen: daar zijn de minste klachten, zowel op inhoudelijk als organisatorisch gebied."

Niet alleen de universiteit valt overigens iets te verwijten, vindt Terwijn. De studenten en studentenbonden zouden zich moeten realiseren dat de 'moderne student', die zich alleen maar zorgen maakt over zijn carrière, grotendeels een mythe is. Opdrachtgever ASVA kent zijn achterban maar matig, vindt de onderzoekster, die aan het einde van de jaren tachtig zelf actief was in de studentenpolitiek. "Studenten in de ASVA en andere studentenbonden denken vaak dat ze als enigen zijn geïnteresseerd in goed onderwijs. Dat is dus niet zo. Ik zou zeggen: mobiliseer eenzijdig eens je medestudent en kijk samen waar je op uit komt."

Josien Pieterse, vice-voorzitter van de ASVA, is het met die laatste opmerking maar gedeeltelijk eens. "Ik kan me voor-

stellen dat studenten en studentenbonden zich door de media hebben laten meeslepen. In de jaren tachtig en negentig is er een waar bombardement over ons heen gekomen van negatieve verhalen over steeds rechtser, op een carrière gerichte studenten. Dan denk je al snel dat je eigen vriendenkring een uitzondering op de regel vormt. Maar ik heb het vertrouwen in onze achterban nooit verloren. Bovendien is het toch prachtig als nog meer studenten geïnteresseerd zijn in onderwijs dan we tot nu toe dachten."

Studentendecaan Ilja Ramaker van de UvA is niet erg overtuigd door de uitslag van het onderzoek. Naarmate studenten langer studeren raken ze wel meer geïnteresseerd in wetenschap, is haar ervaring, "maar voor de meesten is de kans op een goede baan toch echt de reden geweest om aan de studie te beginnen". Ze zullen dat volgens haar alleen niet zo makkelijk toegeven. "Studenten voor een goed betaalde carrière heeft een negatieve bijklink. Studenten willen nu eenmaal niet graag worden versleten voor materialisten."

HOP, Marcel Wiegman

Klacht niet louter Nederlands

Docent heeft amper invloed op facultair beleid

Universitaire stafleden en hbo-docenten zijn wel veel tijd kwijt aan bestuurszaken, maar hun invloed op het beleid van faculteit en universiteit is "marginaal". Bovendien zijn de topbestuurders die wel het beleid maken, volgens de meeste docenten "zwakke leiders".

Deze klachten zijn niet louter Nederlands, maar komen naar voren uit een groot onderzoek in vier Europese landen. De docenten in Duitsland, Engeland en Zweden bijten in het algemeen net zo ontvreden als die in ons land. Ze zijn op belangrijke onderdelen zelfs beduidend tevredener. Het studiecentrum voor hoger onderwijsbeleid (CSHOB) in Twente heeft dinsdag resultaten gepresenteerd van internationaal onderzoek naar de positie van stafleden in het hoger onderwijs. Daarin werd in totaal aan zeventien docenten gevraagd hoe ze betrokken zijn bij diverse bestuurskwesties en hoeveel invloed ze op het beleid hebben.

Docenten zijn al gauw 5 tot 10 uur per week kwijt zijn aan organisatorische zaken. Saillant detail is dat in Nederland deze 'bestuurslast' voor universiteiten en hbo samen nog het minst zwaar is: slechts twintig procent van alle docenten is meer dan 8 uur per week kwijt. Elders is dat meer, in Engeland is zelfs bijna veertig procent meer dan een dag in de week met bestuurszaken bezig.

Gaat het erom hoeveel invloed men heeft, dan is de gemiddelde docent niet bepaald optimistisch. Binnen de eigen afdeling of vakgroep heb je nog een "matige" tot "redelijke" hoeveelheid invloed, maar op faculteitsniveau en daarboven is die invloed vrijwel afwezig. In ons land ligt het weer een tikje anders: en verbeeldt men zich het minst dat men invloed heeft op de top, maar over de invloed binnen de eigen afdeling is men een tikje minder pessimistisch dan het gemiddelde.

De onderzoekers (P. Geurts en P. Maessen van het CSHOB) vinden het in het algemeen frappant hoe weinig beleidsinvloed

de docenten hebben, gezien de hoeveelheid tijd die ze aan bestuur en beheer kwijt zijn. Er is nog niet onderzocht welke invloed dit alles heeft op de motivatie, maar Geurts en Maessen zijn er wel van overtuigd dat een verbeterde relatie tussen bestuur en docenten een gunstig effect op onderwijs en onderzoek zou hebben.

Het Twentse onderzoek biedt stof voor de discussie over de bestuursstructuur die op dit moment niet alleen in ons land wordt gevoerd. Maar in welke richting de resultaten wijzen, is iets moeilijker te zeggen. Zonneklaar komt uit het onderzoek, dat ook Nederlandse docenten de huidige situatie niet ideaal vinden. Maar dat betekent nog niet dat ze de recente keus van minister Ritzen voor een sterkere rol van de 'managers' zullen steunen. Want juist in Nederland (en in Duitsland) bestaat nauwelijks het gevoel dat de topbestuurders voor competent leiderschap zorgen. Aan de andere kant is er ook zeer weinig behoefte aan meer studenteninvloed.

Zijn de docenten dan beter af met het pleidooi van werkgeversvoorzitter Dr. A. Rinnooy Kan, vorige week op een ander congres over de bestuursstructuur? Die vond immers dat in de plannen van Ritzen "de actieve beleidsinbreng van de professionals zelf" ontbreekt.

Het wonderlijke is dat juist de Nederlandse docent blijkbaar het minst op het pleidooi van Rinnooy Kan zit te wachten. De Engelsen en Duitsers vinden hun bestuur zeer 'autocratisch' en noemen de geringe betrokkenheid van docenten 'een echt probleem', de Nederlanders denken daar gematigder over. Ook zijn ze minder negatief over de communicatie tussen bestuur en docenten.

Een laatste opvallend punt uit het Twentse onderzoek is overigens dat internationaal gezien de onvrede in het hbo duidelijk groter blijkt dan bij de universiteiten. Het beleid is er het meest centralistisch, terwijl het topbestuur er tegelijk het zwakst en het meest autocratisch is. Ook voelen docenten in het hbo zich minder goed geïnformeerd.

HOP, Frank Steenkamp

Kritiek van LSVb en ISO

Onderwijsfonds wordt uitgehold

De 500 miljoen gulden die minister Ritzen beschikbaar stelt voor verbetering van het onderwijs, blijft aan discussie onderhevig. Volgens de studentenbonden ISO en LSVb dreigt dit 'studeerbaarheidsfonds' te worden misbruikt voor de invoering van driejarige opleidingen en andere paradepaardjes van minister Ritzen en staatssecretaris Nuis.

Afgelopen zomer spraken ISO, LSVb, de minister en de belangenverenigingen van universiteiten en hogescholen (VSNU en Hbo-Raad) af dat het fonds zou worden benut om het onderwijs te verbeteren. Daarin zit 300 miljoen gulden voor de hogescholen en 200 miljoen voor de universiteiten.

In het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) noemen Ritzen en Nuis echter een aantal prioriteiten en mogelijkheden, die volgens de studenten afwijken van de afspraken in de stuurgroep, of daar zelfs nooit aan de orde zijn geweest. Onbekend waren bijvoorbeeld de driejarige opleidingen die het hbo voor vwo-ers en mbo-ers moet gaan maken, en de driejarige opleidingen die de universiteiten mogen beginnen. Daarvoor kunnen zij geld uit het fonds krijgen.

LSVb en ISO zijn woedend. LSVb-voorzitter Mike Riegel: "Op het ministerie spreken ambtenaren over het reorganisatiefonds. Dat zegt genoeg." "Wij willen allereerst

dat het onderwijs wordt aangepakt dat nu niet goed is", aldus ISO-voorzitter Sjef van Gool. Bovendien moeten de instellingen daarvoor zelf met initiatieven komen. Hij vreest echter dat de universiteiten en hogescholen hun aanvragen zullen afstemmen op de prioriteiten in het HOOP. "En die zijn niet in de geest van wat wij in de stuurgroep hadden afgesproken."

Prioriteiten voor het hbo zijn bijvoorbeeld het vergroten van de aantrekkelijkheid van de technische opleidingen en de vernieuwing van de lerarenopleidingen. Voor het wetenschappelijk onderwijs zijn de noodlijdende geesteswetenschappen een prioriteit. Van alle instellingen wordt ook speciale aandacht gevraagd voor informatietechnologie.

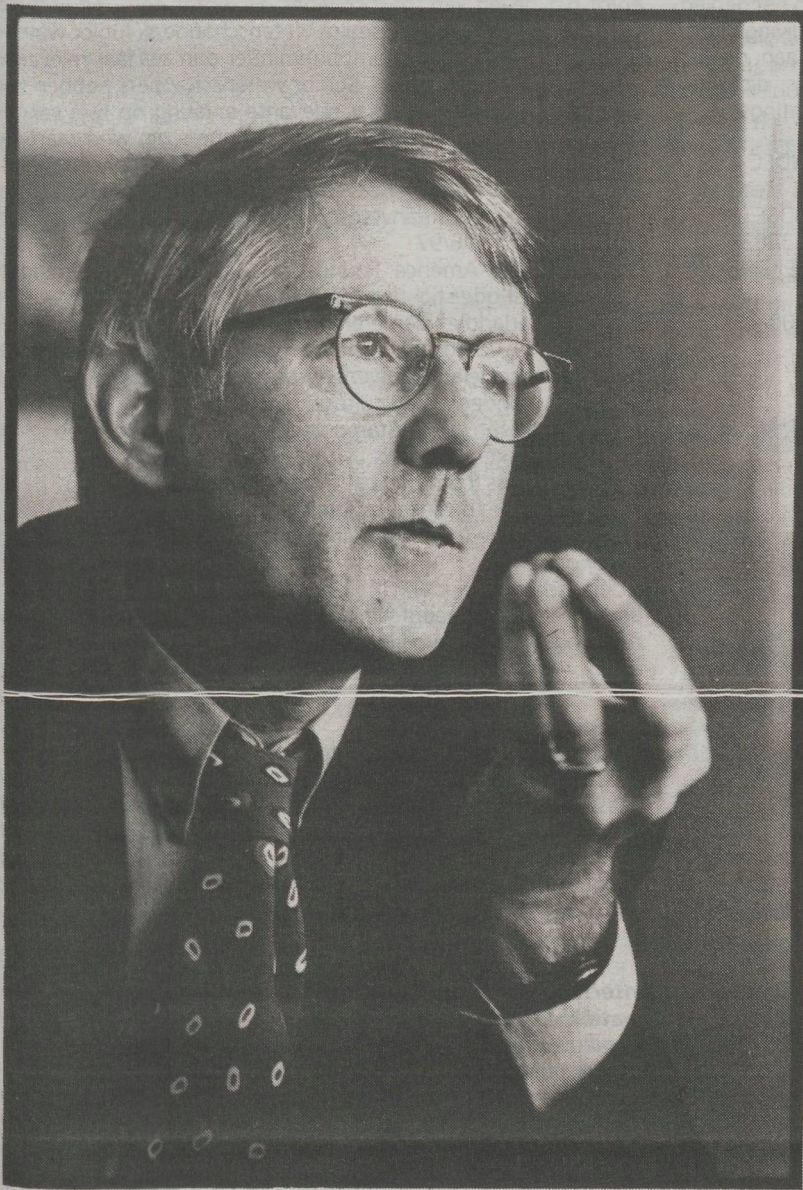
Volgens Van Gool moeten universiteiten en hogescholen worden gestimuleerd om in het algemeen meer aandacht te besteden aan onderwijs. Scholing van docenten, massale colleges en begeleiding van studenten horen volgens Van Gool minimaal aan de lijst met prioriteiten te worden toegevoegd.

Riegel en Van Gool klagen erover dat Ritzen niet van tevoren met hen over de prioriteiten heeft overlegd. Riegel: "Als Ritzen de tekst niet aanpast, zeggen wij onze steun aan het studeerbaarheidsakkoord op."

Een woordvoerder van minister Ritzen laat weten dat alle in het HOOP genoemde prioriteiten beogen de kwaliteit van het onderwijs zo te verbeteren, "dat studenten hun opleiding kunnen afronden in de tijd die daar officieel voor staat. Vrees voor uitholling van het studeerbaarheidsfonds is niet terecht."

HOP, Pieter Evelein

„We verzinnen prachtige verhalen om de bezuinigingen te rationaliseren. Dat is hypocriet”

Wim van Gelder, kamerlid PvdA (foto Nout Steenkamp)

Praten over hoger onderwijs is steeds meer praten over geld, en steeds minder over inhoud en visie. Tot grote ergernis van CDA-oudgediende Ad Lansink, en tot verdriet van Wim van Gelder, sinds 1986 in de Kamer voor de PvdA. „Minister Ritzen moet in het kabinet met de vuist op tafel slaan”, vindt Lansink. Van Gelder hekelt zijn partijgenoten in de fractie. „In de PvdA wordt steeds meer gehamerd op ‘investeren in jezelf’. Ik voel me daar absoluut niet bij thuis.” Een tweegesprek.

Ad Lansink, kamerlid CDA (foto Nout Steenkamp)

Sinds hij in 1989 aantrad heeft minister Ritzen de buikriem van het hoger onderwijs steeds strakker aangehaald. Vooral de studenten moesten zeer fors inleveren. Ter illustratie: de overheid had in 1990 3,5 miljard gulden beschikbaar voor de studiefinanciering. In 1998 is dat nog slechts 800 miljoen. Aanvaardbaar, vindt de minister. Studeren is investeren in je toekomst. Daarvoor mag fors worden betaald. En studeren is presteren. Dus krijgt een student niet gedurende zes jaar een beurs, maar vier jaar. Lenen kan altijd nog.

Was dit ook gebeurd als bezuinigingen niet nodig waren geweest? Van Gelder: „De maatregelen hangen sterk samen met geld, dat zal ik niet ontkennen. Ik had graag gezien dat dit thema los van de financiën op tafel was gekomen. Dat is niet gebeurd. Dit soort onderwerpen komen pas op de agenda als er moet worden bezuinigd. En nu verzinnen we prachtige verhalen om de bezuinigingen te rationaliseren. Dat is hypocriet.” Lansink: „Ik vind het stijlloos. Onderwijs is één van de kerntaken van de overheid. Dat betekent dat er altijd voorrang moet worden gegeven aan idealen boven geld. De minister moet zich daar hard voor maken. Maar Ritzen heeft een zwakke positie in het kabinet. Hoe is het anders te verklaren dat het kabinet hamert op werk, werk, een versterking van de technologie en een versterking van de kennisinfrastructuur, maar niet investeert in het onderwijs? Bij onderwijs bepaalt geld het beleid sterker dan bij andere departementen.”

Van Gelder: Ik ben het er mee eens dat er meer geld voor onderwijs moet komen. Maar sinds 1982, onder Lubbers 1, 2 en 3 is het kabinetsbeleid voornamelijk bepaald door de vraag: hoe krijgen we de overheidsuitgaven onder controle. Daardoor wordt ook met onderwijs veel instrumenteler omgegaan. Het ontbreekt aan een op de toekomst gerichte aanpak. We hebben al veel te lang moeten wachten op een

fundamentele discussie over de plaats van het onderwijs in de samenleving en wat daarbij de rol is van de overheid enerzijds, en de markt anderzijds. Als die patstelling niet snel wordt doorbroken, gaan we op veel terreinen de boot missen. Ik maak me daar zorgen over.” Lansink: „Er is helemaal geen visie meer. Dat verwijt ik primair de minister, maar ook de fracties die hem steunen. Ze laten zich meeslepen door de VVD, wat erop neerkomt dat het hoger onderwijs een elitaire aangelegenheid wordt. Studeren wordt steeds duurder. Het is onmogelijk om met de huidige bezuinigingen de toegankelijkheid tot het hoger onderwijs te handhaven. Terwijl we juist een Hoger Onderwijs Voor Velen nodig hebben om de samenleving overeind te houden.”

Tricky

De nadruk op bezuinigen leidt ertoe dat studiefinanciering niets meer heeft te maken met de zelfstandigheid van studenten, maar alles met de eigen investering van de student. Van Gelder: „Het is breder. Op veel terreinen in de samenleving is sprake van de ‘depri drive’. Deregulering en privatisering waar het kan. Ik heb daar heel veel moeite mee. Onderwijs is een goed met een eigen waarde, waar de overheid in dient te investeren. Zij het, dat je wel mag kijken of studenten niet te makkelijk voor een universiteit kiezen, in plaats van een hogeschool. Maar het is grote onzin om te beweren dat studeren alleen een kwestie is van investeren in jezelf. Een deel van mijn fractie denkt er zo over. Ik voel me daar volstrekt niet bij thuis. Dat is een verarmde benadering. Op dit moment denk ik dat de studiefinanciering geen drempel opwerpt om te gaan studeren. Het wordt heel tricky, maar tot nu toe ben ik niet pessimistisch. Ik maak me meer zorgen over het bindend advies. Ritzen wil dat studenten al na drie maanden kunnen worden wegge-

stuurd, terwijl er instellingen zijn die nog niet eens in staat zijn om na een jaar een goed bindend advies te geven. Dan vraag ik me af: waar zijn we nou mee bezig.”

En zo moeten de studenten nog maar afwachten of het onderwijs zo goed wordt als minister Ritzen belooft. Het collegegeld gaat alvast omhoog, terwijl de Kamer had geëist dat er eerst harde bewijzen moesten zijn voor een verbetering van de kwaliteit. Van Gelder: „Zowel de universiteiten als de hogescholen hebben Ritzen toegezegd dat ze er hard aan werken. Ik geloof daar in, en dat is voor mij voldoende. Er wordt veel te negatief gedaan. In de Kamer was het beeld ontstaan dat het een zootje is bij de instellingen. Dat is een volstrekte misvatting. Er is al veel in beweging gezet. Dat blijkt ook uit rapporten van de Inspectie. De voorwaarde van de Kamer om pas na een kwaliteitstoets met een verhoging van het collegegeld in te stemmen, is wat mij betreft een extra impuls.”

Lansink: „De belofte van de instellingen zegt mij niets. Zij hebben de neiging om zichzelf te beschermen. Studenten vormen de beste toets, en van hen hoor ik dat het onderwijs nog wel te wensen overlaait. Er komen nog twee verhogingen van het collegegeld aan. Daarvoor moet echt worden vastgelegd dat eerst de kwaliteit wordt beoordeeld.”

Niets is heilig

„Het gedrag van de coalitie in deze kwestie is opvallend. Het komt vaker voor: er wordt heel hard geroepen dat er iets moet gebeuren, maar als puntje bij paaltje komt, kruipt men bij elkaar en zegt: we laten de eis vallen en doen het toch maar anders. Omdat de bezuiniging anders niet wordt gehaald. Dat is teleurstellend. In de vorige regeerperiode was dat anders. De afspraken over de bezuinigingen zijn zo heilig dat er niets meer te discussiëren valt.” Behalve dan bij de spaarpuntenregeling.

„Onderwijs is een goed met een eigen waarde, waar de overheid in dient te investeren.”

Daar kwam de minister zelf terug op zijn belofte aan de Kamer om zo’n regeling te treffen. Hij voelde niets voor ‘betaalde vakantie’.

Van Gelder: „Over die vakantie had hij niet meer mogen beginnen. Die discussie was afgerond. Maar er is iets anders. We hebben geleerd dat je universiteiten en hogescholen niet iets onmogelijks moet opleggen. Hoe zit het eigenlijk met de administratieve belasting van zo’n regeling?”

Lansink: „Dat had je je moeten bedenken toen je voor ons amendement stemde. Een jaar geleden al, bij het wetsvoorstel Student op eigen benen!”

Van Gelder: „En toch vind ik het reëel om die belasting na te gaan. Wat mij betreft komt de Kamer regelmatig terug op zijn besluiten. Het is heel verstandig om jezelf de vraag te stellen of de regels wel uitvoerbaar zijn.”

In het HOOP belooft Ritzen tien jaar budgettaire rust. Wat is die belofte waard?

Lansink: „Het is the limit dat Ritzen dit voorstelt. Nota bene hij heeft van het ene op het andere moment ingestemd met een enorme bezuiniging. Je kunt geen afspraken vastleggen voor zo’n lange periode. Een regering regeert niet over het graf heen. Ministers proberen het wel, om rust voor zichzelf te creëren. Maar het is een lege huls.”

Van Gelder: „Dat vind ik dus onzin. Het goede van dit kabinet is juist dat het aan het begin van de rit heeft vastgelegd waar er moet worden bezuinigd. De bedoeling is dat daar niets meer bijkomt. Zo garandeer je de instellingen dat ze voor een langere termijn uit de wind worden gehouden. Dat is een heel positieve aanpak.”

Maar ook een reële aanpak?

Van Gelder: „Je moet wel enig geloof hebben in je eigen beleid. Voor 100 procent kun je het nooit garanderen. De wereld verandert zeer snel, en de opvattingen van mensen ook.”

HOP, Pieter Evelein

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen **voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie.** Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I. Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 3883389, voor woensdag 12.00 uur.
FdCW (vakgr./comm./studiever.): I. van de Leur, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 33883473.
FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor vrijdag 12.00 uur.
FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 3881448, voor woensdag 12.00 uur.
FdGW (vakgr./comm./studiever.): D. Verheyen, Fac.Bur., niveau 1, kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor woensdag 12.00 uur.
FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 3883004, voor woensdag 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 3883354, voor donderdag 12.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.
Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

ALGEMEEN

Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek stelt zich ten doel het wetenschappelijk werk en de wetenschappelijke opleiding van vrouwen te bevorderen. Het fonds stelt hiertoe in 1996 een aantal beurzen beschikbaar. Een aantal daarvan is voor vrouwen die na hun promotie enige tijd aan een instelling voor onderzoek of onderwijs in het buitenland willen doorbrengen, en voor afgestudeerde vrouwen die met behulp van deze beurs in het buitenland een promotie onderzoek willen voorbereiden. Deze beurzen bedragen maximaal f. 12.500,-. De overige beurzen zijn reisbeurzen van maximaal f. 2.500,- voor vrouwen die zonder of slechts met zeer geringe financiële steun werken aan een proefschrift of vervolgonderzoek. Deze beurzen dienen de aanvraagster in staat te stellen een korte studiereis naar het buitenland te ondernemen voor het bijwonen van workshops, symposia, congressen en/of korte bezoeken aan wetenschappelijke instellingen voor onderzoek, aan bibliotheken, of archieven in het buitenland. Aanvragen dienen op daarvoor bestemde aanvraagformulieren die tot 10 februari 1996 schriftelijk op te vragen zijn bij het secr. van het Fonds uiterlijk voor 15 februari 1996 ingediend te worden. In mei 1996 valt de beslissing over de aanvraag. Info: Dr.A.G. Fokkema, secr. Postbus 1337, 3507 LH UTRECHT. Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

VACATURES

Interne vacature 021

Gezocht:
 Vaardigheidsdocent Skills-lab voor 0.8 fte tot 01 juli 1996.
Taken:
 - geven van vaardigheidsonderwijs aan studenten Geneeskunde;
 - leveren van een bijdrage aan onderwijsontwikkeling.
Gevraagd:
 - een afgeronde opleiding tot (huis)arts;
 - affiniteit met medisch onderwijs.
 Salaris afhankelijk van ervaring min. fl. 3.777,- en max. fl. 5.989,- bruto per maand (schaal 10 BWO).
Nadere informatie: A. Scherpbier (tel. 3881771) - Hoofd Skills-lab.

RL-AGENDA

27-10 Symposium: "Onderzoek in beweging" aanv. 10.00 - 17.00 uur Bou3, kosten f 135,- en voor studenten f 45,- incl. lunch, koffie/thee sym.boek, bij voorinschrijving korting, info: A. Verhagen vakgroep Epidemiologie tel: 882385 27/29-10 Symposium "Network of European CNS Transplantation and Restoration" in het Holiday Inn Crown Plaza, info: Psychiatrie en Neuropsychologie tel: 1041/1839 30-10 Voorlichtingbijeenkomst: "zwanger: nu of later?" georg. door o.a. St. Klin. Genetica, info/aanmelding 043-821717 03-11 CARIM dag, 12.00 - 18.00 uur, Faculteiten II, info: secretariaat 043-881647 08-11 Lezing: prof.dr. E.R. de Kloet;	"De depressieve rat: dierexperimenteel onderzoek naar de rol van stresshormonen in de etiologie van depressie", Posjet Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440 09-11 Promotie A.T.G. Paulus, 14.00 uur 10-11 Derde Triptych symposium in Psychiatrie, Blauwe Zaal, FAC II, info: Y. Stevens 043-877440 16-11 Promotie J.M.E. Derks, 16.00 uur 17-11 Promotie W.J. Riedel, 12.00 uur 17-11 Dubbelauguratie prof.dr.ir. O.J. Vrieze, prof.dr.ir. A.W.J. Kolen, 15.00 uur 22-11 Lezing: drs. J.J.C. Marlet; "Paragnosie en Psychotherapie", Posjet Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440 23-11 Promotie P.C.J.J. Passier, 16.00 uur

STUDENTEN

DIENT STUDENTENZAKEN

Informatiebalie SZ

Aan de informatiebalie kun je terecht met vragen op het gebied van in- uitschrijving, collegekaart, collegegeld, inschrijvingsduur, studiefinanciering, mogelijkheden tweede studie aan de RL, militaire dienst, studenten met een buitenlands diploma, adreswijzigingen, etc. Bij de informatiebalie is voorlichtingsmateriaal aanwezig.
 AFSPRAKEN met de STUDENTENDECANEN, STUDENTENPSYCHOLOOG, PSYCHOTHERAPEUTE, secretaris AFSTUDEERFONDS en medewerker voor BUITENLANDSE DIPLOMAHOUDERS, lopen ook via de informatiebalie (tel.3883354).
 DE INFORMATIEBALIE IS DAGELIJKS TELEFONISCH BEREIKBAAR TUSSEN 9.00-10.30 UUR (tel.3883354).
 Adres: Lenculenstr.26, openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u. en vr 10.00-12.00u.

Bureau Inschrijvingen (CSA)

Tel. spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel: 043-3883979.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met Joke Janmaat, psychotherapeute van de RIAGG of de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via de informatiebalie, Lenculenstr. 26, 3883354.

Studentendecanaat

Inloopsprekuren: di. én do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr.26, Tel.spreekuren: ma. t/m do. van 13.30-14.00u. 043-3883329.

BUITENLAND

Mondiaal Centrum

Twaalf Limburgse vrouwen zijn aanwezig geweest op de vierde VN Wereldvrouwenconferentie, die van 4 t/m 17 sept. in Peking gehouden werd. Enkelen van hen willen u graag deelgenoot maken van hun ervaringen. Daarvoor zijn twee bijeenkomsten georganiseerd: 31 okt. en 7 nov. van 20.00-22.00u. in het Vrouwencentrum, Vrijthof 23. Op de eerste informatiebijeenkomst staan vooral de persoonlijke ervaringen centraal. Op 7 nov. worden de resultaten van de conferentie door Marijke Alblas toegesptit op het onderwerp Sexuele Rechten. Verder wordt ingegaan op het thema Geweld in het Gezin. Svp telefonisch of schriftelijk aanmelden bij het Mondiaal Centrum, Corstenstr.4, 6211 HT Maastricht, tel. 043-3260881 tussen 09.30-16.30u.

Beurzen voor studie en onderzoek in de Verenigde Staten 1996/97

Via de NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange) worden voor het academisch jaar 1996/97 weer verschillende beurzen aangeboden.
 Fulbright beurzen 1996/97

Het doel van het Fulbright beurzenprogramma is om het begrip tussen Amerikaanse staatsburgers en burgers van andere landen te bevorderen. Er zijn verschillende categorieën beurzen:

- Beurzen voor graduate studenten
 Deze zijn bestemd voor studenten die in de eindfase van het onderwijsprogramma zijn aan een Nederlandse universiteit, conservatorium of kunstacademie, dan wel onlangs zijn afgestudeerd en in de Verenigde Staten zijn toegelaten voor een vervolgstudie aan een universiteit van goed niveau. Er zijn ongeveer tien beurzen beschikbaar. Sluitingsdatum voor aanvragen: 1 februari 1996.
- Beurzen voor aio's en oio's
 Deze zijn bestemd voor studenten die een aanstelling als aio of oio hebben aan een Nederlandse universiteit en die gedurende een periode van één tot zes maanden een deel van hun promotie-onderzoek in de Verenigde Staten willen uitvoeren. Er zijn

ongeveer tien beurzen beschikbaar.

Sluitingsdatum voor aanvragen: 1 december 1995.
 c. Beurzen voor hoogleraren en universitaire docenten
 Deze zijn bestemd voor hoogleraren of universitair (hoofd)docenten en zijn bedoeld voor het doen van onderzoek en/of het geven van (gast)colleges. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen junior en senior wetenschappers. Junior wetenschappers hebben (na promotie) minder dan zes jaar relevante ervaring in hun vakgebied. Senior wetenschappers hebben (na promotie) meer dan zes jaar relevante ervaring op hun vakgebied. Zowel senior als junior wetenschappers zijn werkzaam bij een Nederlandse universiteit of non-profit onderzoeksinstituut. Er zijn in totaal ongeveer zeven beurzen beschikbaar.
 Sluitingsdatum voor aanvragen: 1 december 1995.
 NAF beurzen 1996/97

De Nederland-America Foundation is een in de Verenigde Staten gevestigde stichting, die beoogt de vriendschapsbanden tussen Nederland en de Verenigde Staten in stand te houden en te versterken. Sinds het jaar van oprichting (1921) heeft de stichting financiële steun verleend aan tal van projecten op het gebied van onderwijs en cultuur.

De NAF beurzen zijn bestemd voor 'graduate' studenten in de volgende vakken:

- media studies (communicatiekunde, journalistiek, e.d.)
- bedrijfskunde (business administration)
- bestuurskunde (public administration)
- economie

Sluitingsdatum voor de NAF beurzen is 1 februari 1996. Brochures en aanvraagformulieren over bovengenoemde beurzen zijn te verkrijgen bij Ina Engelen, tel. 3883211 (tussen 8-12 uur).

Openingstijden

Afspraken kunnen worden gemaakt voor dinsdag t/m donderdag tussen 11-12 uur (bij Ina Engelen, tel. 3883211); daarnaast kan men op vrijdag tussen 10-11.30 uur zonder afspraak binnenlopen. Het informatiemateriaal is ter inzage beschikbaar op: maandag t/m donderdag tussen 11-16 uur en op vrijdag tussen 10-12 uur. Locatie: Infotheek voor Studie en Beroep, Bouillonstraat 11, kamer 0.219.

Interfacultair blok 'inleiding in de ontwikkelingsproblematiek'

Opnieuw wordt het interfacultaire blok 'Inleiding in de Ontwikkelingsproblematiek' georganiseerd, waarin de problemen van ontwikkelingslanden centraal staan. Het blok start in 1996 in week 4 (v.a. maandag 22 januari) en loopt tot en met week 11 (vrijdag 15 maart). Het blok bestaat uit 7 maal 2 onderwijsbijeenkomsten (op maandag/donderdag of dinsdag/vrijdag), 7 lezingen (woensdagmiddag) en een afsluitende toets. Deelname staat open voor alle RL studenten. Voor nagenoeg alle studierichtingen kan het als keuzeonderwijs worden opgenomen. Overleg eventueel met het bureau onderwijs van je eigen faculteit. Voor informatie over de inhoud van het blok: Chris Leonards, FdCW, tel. 3883227/314. Studenten aan de FdEW kunnen zich via de eigen faculteit inschrijven voor dit blok. Studenten aan de FdCW kunnen zich inschrijven via de gebruikelijk inschrijfprocedure van 23 oktober t/m 17 november (zie voor nadere informatie de rubriek 'Cultuurwetenschappen' in dit bulletin.) Studenten aan de overige faculteiten kunnen zich van 1 t/m 17 november **schriftelijk** aanmelden bij Mw. A. Aelmans, Bureau Onderwijs FdCW, Kapoenstraat 2. Vermeld je naam, id-nummer, opleiding, volledig adres, en voorkeur voor onderwijsgroep (ma/do middag, of di/vr middag).

Oproep studenttutoren

Het is mogelijk dat voor bovenstaand blok 'Interfacultaire inleiding in de ontwikkelingsproblematiek' studenttutoren nodig zijn. De planningsgroep zoekt daarom enthousiaste studenten met belangstelling voor het onderwerp. Voorwaarde is wel dat ze het blok in een vorig jaar gelopen hebben of een gelijkwaardige kennis en/of ervaring bezitten. Bovendien moeten ze de tutortraining gedaan hebben of bereid zijn dat te doen. Je kunt je belangstelling voor een dergelijk studentassistenten-schap kenbaar maken door middel van het sturen van een brief en een CV naar Chris Leonards, Vakgroep Geschiedenis, Kap. 2, voor 2 december. Vermeld daarbij ook of je een of eventueel twee groepen zou willen doen.

STUDENTENVERENIGINGEN, ORGANISATIES

AEGEE-Maastricht

Tel. 043-883465, spreekuur: ma-vr 11.30-12.30u en di 19.00-21.00u. Oude Tweebergpoort 2, kamer 3002.
 - 29/30 okt: AEGEE meeting, plaats: Osnabrück
 - 31 okt: Agora info-avond, plaats: Tongersestr.53 om 19.00u. Voor info kun je ook terecht op de borrel.

CSV Ichthus

Ichthus is een Christelijke studentenvereniging. De naam betekent vis in het grieks en de afzonderlijke letters staan voor de woorden Jezus Christus, Zoon van God, Redder. Georganiseerd worden o.a. gezamenlijke maaltijden, bijbelstudiekringen en lezingen. Interesse? Neem contact op met Dirk (615403).

MST PROJECTMANAGEMENT

Relevante werkervaring naast je studie wordt steeds belangrij

ker!! MST Projectmanagement, non-profit adviesbureau voor en door studenten, biedt je de kans om op projectbasis, tegen goede betaling, een onderzoek uit te voeren voor het bedrijfsleven. Ook het vervullen van een bestuursfunctie biedt interessante perspectieven, doordat je zowel bestuurs- als werkervaring op doet. Heb je interesse? Kom eens langs voor meer info, wij zijn er van ma t/m vr van 13.30-16.30, Abtstr.4, k.0.004, tel.3883927.

MST Projectmanagement is aangesloten bij de Federatie van Nederlandse Junior-Entreprises, die deel uitmaakt van een Europees netwerk.

Myriad Minds Maastricht

Elke do. op T53. Voor meer info bel Cos 043-3638977.

- 26 okt: workshop Go.

- 9 nov: workshop Lateraal Denken.

Myriad Minds Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

R.K. STUDENTENPASTORAAT

Studentenpastor: Dr. E. de Jong. Zwanenstr.24. tel. 3258881. In ieder geval thuis: ma. do. vr. 8.00-8.45 am. Mijn antwoordapparaat geeft ook graag uw boodschap door. Elke donderdag 19.00: H. Mis in kapel Boschstr. 97. Om de twee weken, donderdag 28 okt.; 9 nov. etc., gebeds- en bijbelgroep in Servaaskapel (Keizer Karelplein) 20.00-22.00u. Tweede bijeenkomst, Rond het evangelie van Johannes: ma. 6 nov. Boschstr.97 om 19.30. (nog plaatsen open!)

- 27/28 okt: in congres-centrum Rolduc (Kerkrade).

medisch ethisch congres over de filosofische en rechtelijke status van het embryo en genetische manipulatie. Inl. Prof.dr. Eijk, 045-5466888 of studentenpastor.

SVORAKEL

* ORAKEL biedt aan bij blok 1.3 (alle prijzen onder voorbehoud): "Rise of scientific Europe" (Goodman & Russel) fl. 41, 25; "Wetenschapsfilosofie" (Gerard de Vries) fl. 47,-- en bij blok 2.3 "The social shaping of technology" (McKenzie) fl. 40,95. Bestellingen tot en met 31 oktober op de ORAKEL-kamer op maandag en dinsdag tussen 13.00-14.00 uur. Er wordt fl. 10,-- aanbetaling gevraagd.

* De Algemene Ledenvergadering zal op 30 oktober 1995 plaatsvinden. Tijdens deze vergadering zal een nieuw bestuur voor het komende jaar worden gekozen. Het bestuur '94-'95 stelt het volgende bestuur voor: Ingrid Vledder - voorzitter; Ester Foppen - secretaris; Sara Heesterbeek - penningmeester; Raymond Frenken - tweede penningmeester; Eveline de Jong - commissaris Interne Betrekkingen; Niels Goossens - algemeen bestuurslid + vice-voorzitter.

Aanvang: 20.00 uur Locatie: Spiegelzaal

Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM)

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie-, Fiscale Economie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords.

Bereikbaarheid EFM: zie studiegids pagina 167.

Post voor EFM?

Bij de receptie TS53 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM" voor inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM: Alfa, IMperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEquilibrium, Vectum, Studieprojecten EFM, Eloquent en Hoofdbestuur).

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen.

AIESEC-Maastricht

AIESEC staat voor Association Internationale des Etudiants en Sciences Economique et Commerciales. AIESEC is een internationale studentenorganisatie met vertegenwoordiging in 85 landen op 850 universiteiten en waarin meer dan 60.000 studenten wereldwijd actief zijn. AIESEC; stages, congressen, trainingen, internationale seminars, Carrièreweek, Studiereizen, dit alles wordt georganiseerd voor en door studenten economie en aanverwante wetenschappen.

Carrièreweek: **I want you for a booming career.** Dit jaar zal de AIESEC-Carrièreweek plaatsvinden van maandag 11 t/m donderdag 14 december. De weg naar je eerste baan. Inschrijvingen zijn reeds begonnen. !!! Do not miss this one!!!

Stages: Je kunt op het AIESEC-kantoor terecht voor inschrijfformulieren van de volgende stages/business courses: - Philips, the Philips Experience (sluiting 6 november);

Informatie over AIESEC:

AIESEC-Maastricht bestaat uit 21 actieve bestuurleden die voor studenten van de Rijksuniversiteit Limburg allerlei activiteiten organiseren. Misschien wil jij wel deel uitgaan maken van AIESEC, uitvinden wat AIESEC nu eigenlijk is en doet, mooie projecten gaan organiseren of stages regelen. Kom voor meer informatie naar de kamer of spreek gedurende een AIESEC-activiteit een bestuurlid aan.

AIESEC-Maastricht, Abtstraat 4, kamer 2002 en 2004, tel. 3883863;

kantooruren: ma- t/m vrijdag van 10.00 - 12.00 en van 16.00 u.

MFV Reflex

Reflex kan nog steeds nieuwe actieve leden gebruiken. Vooral de eerstejaars zijn altijd welkom, vanwege hun verrissende inbreng. Een actief lidmaatschap kost niet meer dan alleen een beetje tijd. Eigenlijk zoveel als je er zelf aan wilt besteden. Heb je

interesse of vragen bel dan gerust met Reflex (881181) of Jeroen Keijman, voorzitter (685369).

Activiteitenagenda

woe 1 nov Grottentocht

Agenda JFV Ouranos

* De sollicitatiecommissie is onlangs van samenstelling veranderd. De oorzaak van deze verandering ligt in het feit dat Martine van Dusseldorp besloten heeft zich wederom voor het komende bestuursjaar kandidaat te stellen. Haar plaats binnen de sollicitatiecommissie zal worden overgenomen door Eduard W. Viertelhausen.

* Na alle spanningen van de bloktoetsen, is er op vrijdag 3 november a.s. weer een blokfeest in d'n Hiemel vanaf 22.00 uur.

* Op 13 november a.s. is er een Algemene Ledenvergadering. Tijd en lokatie zal binnenkort bekend worden gemaakt. Tijdens deze ALV zal tevens het nieuwe bestuur der JFV Ouranos verkozen en aangesteld worden.

HOVO

RL cursussen voor 50+ers, zonder toelatingseisen en zonder examenplicht; info en aanmelding bij coördinator HOVO-RL, Keizer Karelplein 10, di/wo 3883550 overige dagen 3151.

STUDIUM GENERALE

VAN DEN BIGGELAAR DEBATWEDSTRIJD

In twee voorrondes strijden studenten in teams van twee over brandende kwesties. Loting op de avond zelf bepaalt wie een stelling verdedigt en wie opponeert. De winnende teams gaan door naar de finale op 7 november. Dan onderscheidt de jury de grootste retorische talenten met de 'Bronzen Bigtrofee' en prijzen van f200,-, f100,- en f50,-.

Do 26 okt. en di 31 okt. 20.00u. Kruithuis, Tongersestr.53.

VRIJHEID, GELIJKHEID EN BROEDERSCHAP

Wat is er nog over van de grote idealen van de Franse Revolutie, geven ze nog sturing aan het huidige politieke handelen? In debatvorm wordt telkens een vertegenwoordiger van een van de drie grote stromingen in de politiek door een wetenschapper aan de tand gevoeld over de zegeningen van onze liberale democratie. Op deze tweede avond staat het thema broederschap centraal. Na een korte inleiding gaan het CDA Tweede-Kamerlid dr. K. Lansink en dr. A. Kinneging, docent politicologie, RU Leiden met elkaar in debat. Gespreksleider is prof.mr. A. Geers, hoogleraar sociaal recht, RL.

Do. 2 nov. 20.00u. Collegezaal Nieuwehof, Zwingelput 4, Toegang: gratis.

FRAGMENTEN

Over sterven en de dood.

Talkshow met dr. E. de Jong, studentenpastor Maastricht/M. van Praag, humanistisch raadvrouw/L. Helledoorn, paranormaal genezeres/J. Hoogstra, acteur en E. Welling, voorzitter HIV-vereniging Limburg. Gespreksleider: prof.dr. F. van Wijmen, hoogleraar gezondheidsrecht, RL.

In deze aflevering van Fragmenten komen drie mensen met verschillende levenbeschouwelijke opvattingen aan het woord over hun visie op het sterven en de dood, over God, het hiernamaals, geloof, rouw, rituelen, reïncarnatie, lijden en leven. AIDS-patient Erik Welling verhaalt over zijn bestaan op de grens van leven en dood. De tachtigjarige acteur Jaap Hoogstra speelt scènes uit 'Een stuk monoloog' van Samuel Beckett. Hierin verkent een oude man in de laatste uren van zijn leven de grensgebieden tussen leven en dood.

Vr. 3 nov. 20.00u. Kumulus theater, Herbenusstr.89. Toegang: studenten gratis/overigen f5,- (kaarverkoop uitsluiten aan de zaal).

WETENSCHAPSWINKEL

Wil je je kennis in de praktijk brengen, kies dan een praktijkgericht onderzoek bij de Wetenschapswinkel.

Wij zoeken geïnteresseerde studenten voor o.a. de volgende onderzoeken:

- Een onderzoeksproject naar de scholing van Buitenlanders. CWS/B&B.

- Een onderzoek naar de politieke vorming op middelbare scholen. FdR/CWS

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de Wetenschapswinkel, Looiersgr.14, tel.883120.

De onderzoeken gelden als onderwijsverplichting.

SPORT

Basketbaltoernooi

Ma. 6 nov. organiseert LV&S een mixed basketbaltoernooi olv P. Bonfrère in sporthal Randwijk van 18.30-23.30u. Een team bestaat uit max. 8 personen met min. 2 dames. Voor sportkaart-houders gratis anderen betalen f3,- pp. Inschrijven voor 31 okt. bij LV&S.

Bridge algemeen

Iedere do.avond wordt er gekaart in café Paris, Kommel 8. Aanvang: 20.15u. Er wordt gespeeld in een gezellige, niet-competatieve sfeer. Bridgeclub DLS is vooral gericht op beginners, maar ook ervaren bridgers zijn welkom. Ook mensen zonder partner kunnen altijd meespelen. Voor info bel 3260989 of 3257418.

Bridge beginnerscursus

Bridgeclub "De Laatste Slag" verzorgt ook dit najaar weer een beginnerscursus bridge. Start: do. 26 okt. vanaf 19.30u., café Paris, Kommel 8. Info + aanmelden kan telefonisch bij Marc Hoeberigs tel 3260989, Mark Perquin 3257418 of tijdens de DLS speelavond.

Cursus sportbegeleiding

Bij voldoende belangstelling start een informatieve cursus sportbegeleiding voor studentensportverenigingen op 8 nov. (6x 2 uren). Plaats en tijdstip worden nader bekendgemaakt. Opgeven voor 3 nov. bij buro LV&S. Kosten: f 10,- sportk.houders, f 20,- niet-sportkaarthouders.

Duikcursus

Do. 9 nov. start een cursus duiken olv onderwatersportclub de Walrussen in zwembad Dousberg. Tijd: 21.45-22.45 u. Cursusduur: 8 lessen. Max. 16 deelnemers. Info-avond: 26 okt. om 20.00u. bij buro LV&S, Lenculenstr. 26 kamer 2.304A (2e verdieping). Kosten: f50,-. Sportkaart verplicht.

Golfcursus

Wo. 22 nov. start een beginnerscursus golf olv R. Kok in sporthal Randwijk. Tijd: 14.45-15.45 u. Cursusduur: 7 lessen. Max. 7 deelnemers. Kosten: f50,-. Sportkaart verplicht. Inschrijven bij LV&S.

WIJZIGING ZWEMMEN

Itt eerdere berichten gaat het zwembad Dousberg vanaf 23 oktober weer open. Zwemtraining: ma. 21.45-22.30 u. Vrij zwemmen: di. 21.30-22.30 u. Plaats: zwembad Dousberg. Voor recreatieve tijden vraag naar de speciale zwemfolder. Voor deze tijden gelden: gratis voor sportkaarthouders/abbonementhouders.

Agenda MSBC Heep

Zin om badminton te spelen? Kom dan do. 18.30-20.30u. spelen in sporthal Randwijk. 1 nov.: ALV. 25/26 nov. Lustrum MSBC Heep. Vragen? Bel 3252910 Nicole.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Kennistechnologie

De samenstelling van de faculteitsraad van Algemene Wetenschappen is als volgt:

Rob Luesink, Jan Hensgens en Jos Uiterwijk zijn namens de wp-geleding en Ruth Schrijen namens de obp-geleding gekozen voor de raad. Rob van de Aa en Gabriel Hopmans zijn de student-leden van de raad. De leden zijn voor een periode van 2 jaar benoemd.

Buro Onderwijs:

Met ingang van 1 november is openingstijd van buro onderwijs gewijzigd! Het buro onderwijs is uitsluitend geopend op maandag, woensdag en vrijdagmorgen van 09.30 - 10.30 uur.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden onderwijsbalie

maandag: 15.15-15.45 uur;

dinsdag: 10.45-11.15 uur;

donderdag: 13.00-13.30 uur.

De onderwijsbalie is gesloten in de week van 20 t/m 24 november.

Wegwijzer voor studenten

Ben je nog niet in het bezit van de Wegwijzer? Haal hem dan af bij de Onderwijsbalie: je hebt hem het hele jaar nodig!

Roostervoorkeur blokperiode 3

Een gemotiveerd verzoek tot roostervoorkeur in blokperiode 3 kan worden ingediend uiterlijk maandag 30 oktober 1995. Zie voor nadere informatie: De Wegwijzer, pagina 8 en 9.

Inschrijven voor onderwijs/toetsen jaar 1 of 2, blokperiode 3

Voor het inschrijven op onderwijs en/of toetsen in jaar 1 en 2 zijn formulieren verkrijgbaar bij de onderwijsbalie. Inschrijven voor blokperiode 3 kan tot uiterlijk maandag 30 oktober 1995. Zie voor nadere informatie: De Wegwijzer, pagina 6 en 7.

Inschrijven voor (keuze)vakken einddoctoraal

Vanaf maandag 23 oktober a.s. start de inschrijving op (keuze)vakken in het 2e semester voor einddoctoraal studenten. De inschrijfformulieren worden verspreid via de postvakjes. De Brochure Keuzevakken is verkrijgbaar bij de onderwijsbalie. **Je kunt je inschrijven tot en met uiterlijk vrijdag 17 novem-**

ber 1995.

Postvakjes

In de koffieruimte van de Kapoenstraat bevinden zich de postvakjes van CWS-studenten. Eerstejaars studenten hebben inmiddels een postvak toegewezen gekregen.

Examencommissie

De secretaris van de examencommissie is mevrouw Resi Peters. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 9.00 - 10.00 uur, kamer 0027. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 883487.

Studie-adviseur

De studie-adviseur van CWS is Thijs Hoex. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 09.30 - 10.30 uur, kamer 0038. Afspraken voor gesprekken buiten het spreekuur kun je maken via de telefoonnummers 3883616/3486.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE

Spreekuur Bureau Internationale Betrekkingen

Het spreekuur van Bureau Internationale Betrekkingen vervalt op donderdag 31 oktober 1995.

Spreekuur Examencommissie

Het spreekuur van de Examencommissie vervalt op donderdag 9 november 1995.

Toets 2.1 BE Management-informatiesystemen

De toets 2.1 BE Management-informatiesystemen (code 1508) dd. 31 oktober 1995 zal zowel in het Nederlands als in het Engels aangeboden worden. De student krijgt vóór aanvang van de toets de keuze of hij/zij de Nederlandstalige- of de Engelstalige versie maakt. Op deze keuze kan tijdens de toets niet meer teruggekomen worden. Datum, plaats en tijd (31 oktober 1995, De Geusselt, 9.00-12.00 uur) blijven ongewijzigd.

Cursus managementadviesing (5012K)

Studenten worden uitgenodigd om zich vooraf in te schrijven voor de presentatie die zij in het kader van het blok willen verzorgen. Je kunt je intekenen op de lijst, die op het publicatiebord hangt bij kamer 2.065. Voor onderwerpen per bijeenkomst zie het blokboek.

Drs. J. Nijhuis - blokcoördinator.

Course managementconsulting (5012K)

Students are invited to subscribe in advance for the presentation they want to take care off. This can be done by putting your name on the list at the publication board, room 2065 section organization. For topics per meeting see the coursesbook

Drs J. Nijhuis - Course coördinator.

Negotiating in the international context" (9003T)

The skills training "Negotiating in the international context" (9003T) is a new developed graduate course. **IB-students and other students** can participate in this course after block 4, second period (4b). This description is not included in the general description of graduate courses. Tutors: Dr. K. de Ruyter, drs P. Abrahamse. Methods of instruction and test: Skills training in a tutorial setting with the use of role plays, simulations, lectures and video demonstrations. Students are graded on the basis of participation (100%), assignments and a personal learner report. Course description: The skills training is an introduction to the world of negotiating. Students are trained in basic negotiation skills. They learn to prepare themselves individually and in a group in regards to strategy, tactics, agenda. Developing negotiation skills includes becoming aware of individual negotiating style via the feedback of teachers and fellow students. They will also be confronted with international and intercultural negotiating situations. They will be challenged to analyse various international business issues in terms of negotiating techniques and to apply their skills effectively. During the training course students will constantly keep track of their personal developments. With the use of this diary they will write a learner report, to evaluate their learning process and learning results.

OC-IB

As you might know, the faculty has an institutional structure with a faculty council, a faculty board and several committees. Regarding the educational curricula and the exam regulations of Economics and Business Administration, Econometrics, and In-

ternational Business Studies, there is a so called "Opleidingscommissie" (OC) which has a sub-committee for each of these studies. The OC for International Business Studies deals with the development of the IB-program, any changes in this program and the development of new courses. Other responsibilities include the exam regulations and their development and interpretation. The OCIB advises a.o. the faculty council, and is also concerned with the research (program) related to International Business Studies. The committee is made up of 7 staff members including the chairman, a secretary and 4 IB students. The staff members are appointed for a period of 2 years, the student members for a period of 1 year. Both can be re-appointed for one more period. The committee will meet once a month. Student members will also take part in the "WASO" meetings. For the OCIB we are currently looking for 1 first or second year student who is willing to become student member. To apply, please write a letter including your motivation, to: Rijksuniversiteit Limburg, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, IB secretariaat, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Closing date: November 24th 1995. Please contact for further information: Drs Ingrid Wijk, Phone: 043-3883650 or 3883844 - room: 3.072.

Attentie: bijkomende wijziging toetsrooster Toetsperiode 1

Omwillen van capaciteitsproblemen vinden de toetsen Statistiek 2.5 (code 2510), Besliskunde 2.6 (code 2530), alsmede de gecombineerde toets Statistiek 2.5/Besliskunde 2.6 (code 2526), plaats in De Heeg (en niet in de sporthal Randwijk). Datum en tijd (2 november 1995, 9.00 - 12.00 uur) blijven ongewijzigd.

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie heeft in week 1 van blok 2 extra openingstijden. We zijn maandag 6 november en dinsdag 7 november open van 10.00-16.00 uur. Woensdag 8 november en donderdag 9 november zijn we open van 10.00-14.00 uur. Je kunt dan weer bij ons terecht voor je studieboeken, secundair onderwijsmateriaal en kantoorartikelen.

**JE RIJBEWIJS
BINNEN
2 MAANDEN!**

NU BIJ

AUTO- MOTORRIJSCHOOL

**GERBERGA
WIDDERSHOVEN**

**Examendag en -tijdstip
naar keuze**

*** basispakket f 1695,-**

☎ 043-643855

Als je voor kwaliteit kiest.

Rijsschool Wellmann

- Erkende rijsschool
- Lessen in V.W. Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Proefexamen
- Spoedcursussen
- Fl. 45,- voor 60 min.

De beste garantie voor je rijbewijs

Breemakkerlaan 73 Tel.: 043-3613798
6227 HR MAASTRICHT Autotel.: 06-52936738

HOEVE 'DE PEUL'

**Ideale plek voor studenten-, afstudeer- en promotiefeesten!
Rustieke Limburgse carréhoeve met slaapplegelegenheid.**

Redelijke huurprijs en bijzonder lage consumptieprijsen!

Een offerte-aanvraag belonen wij met een optiel

Noorbeek, tel. 04457 - 2335 / fax. - 1254

**SQUASH
CENTRUM**

Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Erik van Pluijm

**Elke student of
scholier krijgt een
geweldige korting**

Door inlevering van je collegekaart,
O.V.-kaart of sportkaart kun je voor
f 5,- per persoon, per half uur, voor
17.00 uur (inclusief rackethuur)

SQUASHEN.

(normaal f 8,75).

SQUASH,
de sport voor jou.

Bel voor het boekje
van een squashbaan
3 21 63 8

**VOOR DE BESTE EN
DE GOEDKOOPSTE RIJOPLEIDING**

AUTORIJSCHOOL E. KREUTZER

- snelcursus in 8 of 10 weken
- THEORIEBOEK GRATIS!!!!!!
- mogelijkheid tot theorieles

LESPRIJS: 42,50!!!!!!

043-6010568

autotelefoon: 06-52634226

**ACADEMISCHE BOEKHANDEL
MAASTRICHT**

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Cultuurwetenschappen
- Psychologie
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 388 3015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 367 1211

GENEESKUNDE

Dagje uit Faculteitsbureau

Op vrijdag 3 november zal het Faculteitsbureau (dus ook het bureau Onderwijs, het bureau Onderzoek en het bureau Internationale Betrekkingen) gesloten zijn i.v.m. het jaarlijkse uitstapje.

Medelingen Bureau Onderwijs**Data diploma-uitreikingen 1995/1996:**

woensdag 22 november: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

woensdag 21 februari 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

woensdag 24 april 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

woensdag 19 juni 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

woensdag 18 september 1996: propaedeutische 10.00 uur, doctoraal 12.00 uur, basisarts 14.00 uur.

Plaats: St. Janskerk Maastricht

Onderwijsmiddag

Op 8 november organiseert de Opleidingscommissie FdG een onderwijsmiddag: Internationalisering van de medische opleiding. Waarheen? Waarvoor? Tijd: 13.30-17.00 uur. Plaats: Auditorium Randwijck, Debeyplein 1. Centraal staan de thema's: uitwisseling van studenten en staf in het medisch onderwijs en het Engelstalig onderwijs.

Carim Symposium

Op 3 november zal Paul M. Vanhoutte, MD, PhD, in het kader van een Carim symposium een lezing geven getiteld "Endothelial dysfunction in vascular disease".

Voor meer informatie: secretariaat CARIM, tel. 881647.

Lezing: Laparoscopus voor Afrika

Eind november vertrekt de in Maastricht opgeleide arts Tarek Meguid naar Namibie om daar als gynaecoloog te gaan werken. Op donderdag 2 november om 17.30 uur zal hij in het azM (vergadercentrum zaal 3, nivo 1) een diaprojectie geven over zijn toekomstig werk in een groot ziekenhuis in het noorden van Namibie. Dr. Meguid is een geldinzamelingsactie gestart voor de aanschaf van een laparoscopus. Voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij Ron Lebourg, arts, tel. 043-3215125, of Gerben ter Riet, arts, tel. 043-3882387.

Studentenfractie

De studentenfractie geneeskunde telt 9 leden die zitting hebben in het FB, DBO, de FR, de OC en de curriculumcoördinatie. Iedere eerste woensdag van de maand houdt de SFG spreekuur van 12-14 uur in kamer 1.143. Je kunt er terecht voor vragen, klachten en ideeën over het onderwijs. Dus als je ergens mee zit, aarzel niet en kom langs. Je kunt ook een briefje in de brievenbus voor de balie Bureau Onderwijs doen of even bellen: Nicole Zwaga 3256335.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Capita Selecta organiseert op 1 november om 19.30 uur in de rode zaal (UN550) haar eerste lezing van dit studiejaar met als thema "Het toekomstperspectief van een verplegingswetenschapper". Er zijn drie afgestudeerde en werkende verplegingswetenschappers uitgenodigd om over hun huidige functie te komen vertellen. Belangstellenden zijn welkom.

Stageplaats GVO aangeboden bij de GGD Helmond

In 1993 is de GGD Helmond in haar regio van start gegaan met een preventieproject hart- en vaatziekten. Het project kenmerkt zich door de samenwerking tussen de diverse afdelingen van de GGD en de samenwerking tussen de GGD en andere organisaties in de regio. Om de effecten van het project op het aantal preventieactiviteiten en het aantal organisaties dat zich bezighoudt met de preventie van hart- en vaatziekten te bepalen, is voor aanvang van het project een voormeting verricht bij een groot aantal organisaties in de regio Helmond en een controle regio. Voor begin 1996 is een nameting gepland. De GGD Helmond zoekt een student GVO die de uitvoering van deze nameting en de vergelijking van de gegevens van de nameting o.v. de voormeting ter hand wil nemen als stage-onderzoek. Aanvang stage in overleg. Informatie: P. v. Assema, vakgr. GVO, tel. 882403.

Studentenberaad

Het Studentenberaad bestaat uit studenten die zitting hebben in het faculteitsbestuur, de faculteitsraad en de opleidingscommissie. Wij vergaderen elke week op maandag om 19.00 u. in een onderwijsgroepskamer tegenover het Faculteitsbureau. Vragen of opmerkingen? Laat het ons weten via ons postvak bij Bureau Onderwijs of bel Jedidja 634232

GVO-Triano organiseert:

Een excursie naar het Landelijk Centrum GVO in Utrecht. Het LCG is een documentatiecentrum waar je terecht kunt voor informatie over GVO-onderwerpen. Op vrijdag 3 november om 9:31 vertrekken naar Utrecht. De rondleiding duurt tot 15:00 u. en daarna is er de mogelijkheid om informatie voor jaarwerkstukken te zoeken. Opgave d.m.v. de flyer die je zult ontvangen in je postvakje.

Geplaatsten bij Gezondheidsvoorlichting:

De vakgroep Gezondheidsvoorlichting bestaat de mogelijk-

heid om fundamenteel en toegepast onderzoek te doen naar beeldvorming over, en stigmatisering van chronisch zieken en gehandicapten. Onderwerp wordt in overleg met student vastgesteld. Voorbeelden van onderzoek: emotionele reacties van verpleegkundigen op besmettelijke en dodelijke ziekten (waaronder AIDS); welke stereotypen hebben studenten geneeskunde over patiënten?; beïnvloeding van angst voor mensen met AIDS doormiddel van voorlichting; hoe denkt het Nederlandse publiek over verstandelijk gehandicapten, mensen met kanker, mensen met ...?; door welke factoren wordt altruïstisch gedrag jegens zieken en gehandicapten bepaald? Tijdens de stage (die afhankelijk van de mogelijkheden ook deels buiten de universiteit kan plaats vinden) worden alle stappen van empirisch sociaal-psychologisch onderzoek doorlopen (opstellen van hypothesen, experimenteel design ontwerpen, dataverzameling en -analyse, rapportage, schrijven van artikel). Informatie: A. Dijk, GVO, 882411.

Basisboek voor blok 3.3.2. Evaluatie van GVO-interventies:

Het nieuwe basisboek voor blok 3.3.2 is: Rossi, P. H., & Freeman, H. E. (1993). Evaluation: A systematic approach (5th Edition). Sage publications. Dit boek is begin november in de academische boekhandel verkrijgbaar.

Lezing chronische psychiatrie

Op donderdag 26 oktober organiseert de Vereniging Belangen Behartiging Geestelijk Gezondheidskundigen in samenwerking met GGZ-instellingen een lezing over chronische psychiatrie onder de titel "Waarom doet mijn buurman zo raar?". Tijdens deze lezing zal een ex-patiënt, een hulpverlener, een burend, een familielid en de stichting Horizon aan het woord komen. De lezing vindt plaats van 20.00-22.00 u. in de aula van de Tongerestraat 53.

Vacature bestuursleden:

Studeren alleen is ook maar saai je bul halen..... Denk je dat het een uitdaging zal zijn om de op een na grootste vereniging (440 leden) verbonden aan de RL te besturen? Denk je dat het onderwijs, besturen, verenigingsleven etc. beter kunnen op de FDGW? Wordt dan bestuurslid van faculteitsvereniging Agora en krijg invloed op de gang van zaken binnen GW. Ben jij de enthousiaste student GW die wij zoeken, richt dan zo snel mogelijk je sollicitatie brief voor het nieuwe kalenderjaar aan het bestuur van Agora, postbus 616 6200 MD Maastricht. Voor informatie bel (388)1445 of kom naar de Agora kamer (Uns 50, k.1.142a) of het spreekuur van Agora reductiebureau.

Presentatie afstudeeropdrachten studenten milieugezondheidskunde

Op 31 oktober a.s. van 13.30-15.30 u. presenteren 4 studenten Milieugezondheidskunde hun afstudeeropdracht. Lokatie: Rode Zaal, ruimte 0.480, Universiteitssingel 50. Studenten, docenten, belangstellenden, zijn van harte uitgenodigd!

Symposium "Wat is vermoeidheid"

Op zaterdag 4 november a.s. organiseert de Vereniging voor Inspanningsfysiologen een symposium met als titel "Wat is vermoeidheid". Informatie: Gerard van der Poel, 020-664822

Inleidend Gerontechnologie

Het Instituut voor Gerontechnologie van de Technische Universiteit Eindhoven verzorgt komend wintersemester het keuzecollege "Inleidend gerontechnologie". Dit keuzevak is bedoeld voor studenten van alle faculteiten van de Technische Universiteit Eindhoven, en is ook toegankelijk voor studenten van de Rijksuniversiteit Limburg, de Katholieke Universiteit Brabant en de Hogeschool Eindhoven. Het college start op 6 december 1995 en wordt gegeven op woensdag het 7e en 8e college uur (15.30-17.15 u.). Organisatie: Instituut voor Gerontechnologie; Opgave: Secretariaat IG 040-247 2008; Inlichtingen: Dr. J. Rietsema 040-247 3904.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Onderwijsbalie gesloten

Op donderdag 2 en vrijdag 3 november zal de onderwijsbalie i.v.m. bloktoetsen gesloten zijn.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels Nederlands recht alle jaren + Fiscaal recht jaar 2.

Colleges

Voor data, locaties en tijden raadpleeg de roosters en/of informatieborden van de onderwijsbalie.

Toetsen blok 1 dagopleiding**Woensdag 01.11.95**

09.00-12.00 pract 1001a+1001b-N: ELS 2.1 Comparative Government

Donderdag 02.11.1995

09.00-12.00 Sporthal de Geusselt: NR 4.1 Bewijs en strafrechtspiegeling, Capita selecta volkenrecht/Current issues in international law, Deconfiture, Internationaal privaatrecht, Private international law, Lokaal bestuur en lokale politiek, Milieurecht, Voor-

bereidend onderzoek in strafzaken, Zelfbeschikken en beschikken in de gezondheidszorg. FR 3.1 Bedrijfseconomie II 13.00-16.00 Sporthal de Geusselt: NR 3.1/ELS 2.1 Staats- en bestuursrecht, NR 4.1 Verkeersrecht, FR 2.1 Privaatrecht I en Bestuursrecht

Vrijdag 03.11.1995

09.00-12.00 Sporthal Randwyck: NR 1.1 Inleiding Nederlands recht, FR 4.1 Europees institutioneel recht 13.00-16.00 Sporthal Randwyck: NR 2.1 Metajuridica (Recht, markt en staat), NR 4.1 Bouwrecht, FR 4.1 Openbare financiën II

OPMERKING:

- Bij de bloktoets mag, tenzij anders op de voorpagina van de toets aangegeven, gebruik worden gemaakt van: (een) niet geannoteerde, dus niet van commentaar of rechtspraak voorzien, editie(s) van de wetgeving, alsmede van de Asserbundel - De mogelijkheid bestaat dat het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie alsnog besluit dat een of meerdere bloktoetsen van de keuzeblokken (jaar 4 NR) mondeling zullen worden afgenomen

ADRESSEN VAN TOETSLOCATIES:

- Sporthal de Geusselt, Olympiaweg 81, Maastricht.
- Sporthal Randwyck, Sorbonnelaan 180, Maastricht.
- Nieuwenhof, Zwingelput 4, Maastricht

Opleidingscommissie Nederlands recht

De Opleidingscommissie (die voor de helft uit studenten bestaat) spreekt regelmatig over de verschillende blokken van het curriculum. Dit gebeurt meestal op basis van gegevens uit de evaluatieformulieren. Mocht u echter opmerkingen hebben over het door u gevolgde onderwijs die u niet kwijt kunt of niet kwijt wilt op een evaluatieformulier, dan kunt u zich ook rechtstreeks tot de Opleidingscommissie wenden (b.v. via de brievenbus van Bureau Onderwijs).

Vragenuurtje Recht, markt en staat (Metajuridica)

Op woensdag 1 november a.s. zal een vragenuurtje over Recht, Markt, Staat gehouden worden. Dit vindt plaats in de Collegezaal Nieuwenhof van 12.00-14.00 uur.

Mededeling m.b.t. Arrondissement Nieuwenhof

Voor alle deelnemers practicum AN "oude stijl" die de aan hen verstrekte vervangende opdracht nog niet hebben ingeleverd geldt het volgende: de **uiterste inleverdatum** van de vervangende opdracht is **1 november 1995!**

Bureau Stages

Stageplaats aangeboden voor blok 2: Instelling voor gezondheidszorg Maastricht. Taak: naslagwerk contracten maken t.b.v. gebruiksartikelen; software; dienstverlening etc. Stageplaats aangeboden: Overheidsinstelling Roermond, werkzaamheden: AWB-procedures, bezwaar- en beroepsschriften en andere voorkomende werkzaamheden. Inlichtingen: Ellen de Krom, spreekuur maa 13.00-17.30 uur. Het spreekuur vervalt op 13 november. Bij het secretariaat kunnen afspraken gemaakt worden. Tel. 883076, kamer 2215, Lenie Hertog.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur, kamer 0041, Nieuwenhof.

BEURZEN

- NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange). Studiebeurs: Netherland-America Foundation Fellowship
- NACEE: Fulbright-beurzen voor studie en onderzoek in de V.S. Er zijn voor 1996/1997 beurzen voor studenten, AIO's en OIO's en wetenschappers
- European University Institute. The European Forum, an interdisciplinary centre for advanced research is offering: - 6 Forum Fellowships for the whole academic year 1996/1997, - a number of Forum Professorships, of variable duration. Meer informatie verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

STIR/SWOL 1995-1996

- Studenten die in 1995-1996 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken. Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld: 15 oktober 1995, 15 december 1995, 15 februari 1996, 15 april 1996, 15 juni 1996.

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

- Graduate Studies in Law, University of Toronto, Faculty of Law
- LL.M. in German Law, Friedrich-Schiller-Universität Jena
- Postdoctoraal onderwijs en onderzoek op het gebied van rechtswetenschappen, politieke- en sociale wetenschappen, Europees Universitair Instituut te Florence

CONGRESSEN/SYMPOSIA

First International Simulation of the United Nations Security Council, February 1996, deadline application 1 November 1995

PLEITWEDSTRIJD

European Law Moot Court Competition 1995/1996: pleitwedstrijd voor studententeams, pleitnota's inleveren voor 30.11.1995, Engels en Frans vereist (schriftelijk en mondeling), informatie bij Adriana Alvarez, tel.: 3883561 (kamer 006 ME-TRO-gebouw)

'In de val Jeanette en and're verhalen' van Berend Vonk

Willy Vandersteen en een Sufgerukte Wallie

Aan de bar in Het Turfschip signeert een tekenaar vijfhonderd kleine litho's. Zijn hoofd zegt niemand iets, behalve zijn Belgische uitgever. "Tisnun mooien prent geworden, ha?" De tekening - in roodbruin - vertoont een colonne vierderangs kopietjes van Kuifje, die ergens in een slecht getekende jungle moeilijk staat te doen met geweren.

Geen werk dat baanbrekend mag heten. "Tja," zegt de tekenaar, alsof hij dat zelf ook wel aanvoelt, "Je probeert toch een balans te vinden tussen kwaliteit en productie." Knusse taferelen op de Stripedagen 1995, afgelopen weekeinde in Breda.

Bij de ingang staat het kraampje van Zone 5300, een stripblad dat werk van een nieuwe generatie stripmakers publiceert. Een heuse vergaarbak van talent, en daarom hebben ze de Jaarprijs voor Bijzondere Verdiensten gewonnen. Limburger Marcel Ruijters kan er zijn vervreemdende Dr. Molotov-verhalen in kwijt. En ook duizendpoot Berend Vonk - onder meer zanger van De Sufgerukte Wallies - vult talloze pagina's met zijn opmerkelijke hersenspinsels. Een aantal verhalen van Vonk zijn voor het eerst gebundeld en verschenen onder de titel *In de val, Jeanette, en and're verhalen*. Dat geeft aardig aan waar het Vonk om te doen is. Zijn teksten zijn ontleend aan tweederangs cultuurgoed, zoals de stuiverroman, de B-film en Riagg-proza van het soort dat nog wel eens voor literatuur wordt gehouden. Uit de pen van een andere tekenaar zou dat snel in cynisme verzanden, maar Vonks mooi onzekere stijl houdt het resultaat in evenwicht. Zijn personages wandelen net iets te krukkelig, kijken net iets te gelukkig om stiekem uit te lachen. Daarmee grijpt Vonk de lezer vast en kan hij vrolijk over de top gaan. Zoals in het verhaal *Voor altijd samen*, Sabine, waarin de oude kermisartiest Balzani nog één keer aan het publiek zijn spierballen vertoont. Dat is heel bijzonder. Want als Balzani zich goed concentreert, groeien op de plaats van zijn spierballen namelijk mensenhoofden. Dat kunstje levert de artiest ook zijn grootste probleem op: zijn vriendin treft hem aan in bed, alleen het hoofd boven de dekens, met links en rechts een vrouwenhoofd. "Dat moeten mijn spierballen zijn geweest," roept Balzani wanhopig. "Als ik droom, heb ik ze niet onder controle." In de wonderwereld van Vonk kan het allemaal, inclusief een verhaal over zichzelf en zijn vrienden, waarin de groepsleden van De Sufgerukte Wallies herkend kunnen worden.

"Gestoord en verlicht noem ik dat soort werk," zegt de oude hippie bij het kraampje van Zone 5300. En dat geldt voor meer medewerkers van het jonge blad. Jeroen de Leijer bijvoorbeeld, hij krijgt de Prijs van Breda voor Strips. Ook zijn tekeningen zijn aangenaam simpel, maar zijn humor is minder absurd. De junk die een klein meisje vraagt naar een dealer, wordt verwezen naar een autodealer. Dat soort dingen. Het zijn grappen in de traditie van Willy Vandersteen, die verderop wordt geëerd omdat Suske en Wiske vijftig jaar bestaan. Een zwetende, dikke vrouw staat met een microfoon achter een kraampje. "Doe mee aan de grote Suske en Wiske-prijsvraag." Te winnen zijn onder meer poppen van Lambik en Tante Sidonia. Alles onder de twaalf en een enkele *weirdo* van boven de dertig verdringt zich voor de inschrijfformulieren.

Ergens tussen de brave Vandersteen en de verfrissende crew van Zone 5300 opereert de rest van het striptalent. Don Lawrence en Martin Lodewijk, respectievelijk tekenaar en scenarist van de serie Storm, zitten achter een vormeloos balletje te signeren. "Mr. Lawrence, can you make a little drawing of Storm underneath your signature?" De grijze Lawrence kijkt even op, ziet de lange rij achter zijn fan en zegt: "You

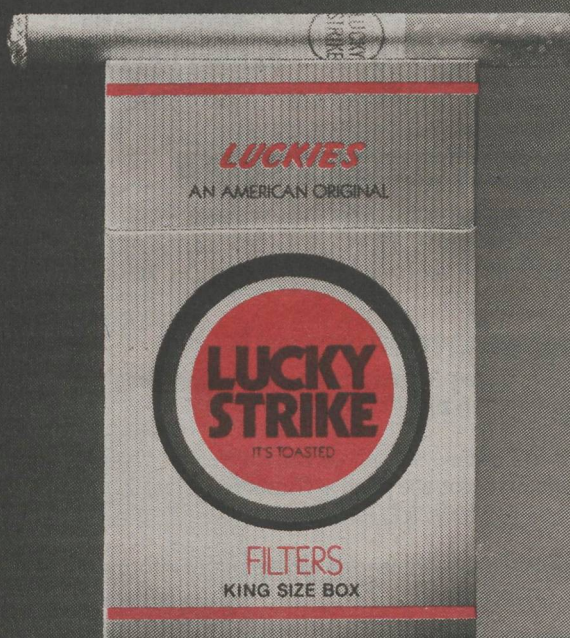
draw him yourself, alright?" Teleurgesteld in zijn halfgod druipet de man weer af, zijn hoofd rood van alle opwindend. Voor de liefhebber van science fiction is er gelukkig meer te doen. Zowel de Star Wars- als de Star Trek-films worden eeuwig vervolgd in verschillende stripreeksen. Zo kunnen de liefhebbers van Star Wars terecht bij *Lords of the Sith*, *Droids*, *Dark Empire* en *Jabba the Hutt*, allemaal beeldverhalen opgebouwd rond (bij)figuren uit de populaire filmtrilogie.

Een man met een dun snorretje en een indrukwekkende bierbuik is op zoek naar "nummer vier van zes van de eerste Droidreeks" of zo iets. Routineus pikt de verkoper het exemplaar tussen de stapels uit. "Je weet dat de cover een Sienkiewicz is?" vraagt hij. "Jaohao!" Bill Sienkiewicz is een gelauwerd Amerikaanse kunstenaar die

nog maar zelden stripverhalen uitbrengt. Als hij voor anderen een cover tekent, stijgt de prijs van het boekje meteen in waarde. Op de beurs is ook een kraampje met Kuifje. Oude uitgaven - zeg maar tot en met eind jaren zestig, begin zeventig - zijn zorgvuldig in cellofaan verpakt en moeten honderden guldens opbrengen. Als de liefhebber dan ook nog een gipsen Kuifje op de schouw wil, kan hij kiezen uit talloze varianten: Kuifje in het bootje van *Het Gebroken Oor*, Kuifje en de paddestoel uit *De Geheimzinnige Ster* et cetera. Tegenover dat luikekerland voor Kuifje-adepten probeert een tekenaar zijn litho's te slijten. Niemand vervoegt zich aan zijn balie. "Tis nog vroeg, hè?" zegt de Belgische uitgever.

Eugène Baak

Soms moet het werk maar even wachten.

Lucky Strike. Nothing else.

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

Agenda

14

donderdag 26 oktober

Waarom doet mijn buurman soms zo raar? / psychiatrie-avond, Aula RL, 20.00

Van den Biggelaar debatwedstrijd / eerste voorronde, Kruithuis 20.00

Los Jovenos del Flamenco / flamenco muziek en dans, Mario Cortés en Adonay, Vrijthoftheater, 20.15

Agamemnon / toneel, Eindexamenacteurs, Toneelacademie, 20.30
Restwarme en Rottweiler / toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

vrijdag 27 oktober

Macbeth / toneel, 11e klas Maastrichtse Vrije School, Vrije School, Leuvenlaan, 20.00

George Sand of het Monster van Nobant / toneel, Theatergroep De Kern, Posjet Theater Vijverdal, 20.15

Agamemnon / toneel, Eindexamenacteurs, Toneelacademie, 20.30
Restwarme en Rottweiler / toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

zaterdag 28 oktober

Strijkersdag / Limburgse Muziekscholen olv Jean-Philippe Rieu, Conservatorium, 17.00

Macbeth / toneel, 11e klas Maastrichtse Vrije School, Vrije School, Leuvenlaan, 20.00

Max & Pol / dialect komedie, Toneelgroep Lummel, Kap. Lochmanhuis, 20.00

Camerata Trajectina / Hollandische Madrigalen & Haerlemsche Liedekens, Cellerbroederskapel, 20.15

Eine naakse en driif zoonder bumme / dialect komedie, Mest. Volleks Tejater, Vrijthoftheater, 20.15

Dance party / Dj's Bart en Axel, Lösstheater, 21.00

zondag 29 oktober

Het Engelse park van Vaesbartelt / lezing en excursie olv Jörn Copijn, Kasteel Vaesbartelt, 14.00

De Bom en de Generaal / kindertheater, Rudy Meuwis, Kumulusbeater, 15.00

Cabier du Soir / Introconcert, Ives Ensemble, Conservatorium, 15.30

Macbeth / toneel, 11e klas Maastrichtse Vrije School, Vrije School, Leuvenlaan, 20.00

Eine naakse en driif zoonder bumme / dialect komedie, Mest. Volleks Tejater, Vrijthoftheater, 20.15

maandag 30 oktober

Future Shock / jazzconcert, Kumulusbeater, 21.00

dinsdag 31 oktober

Van den Biggelaar debatwedstrijd / tweede voorronde, Kruithuis 20.00

Romeo en Julia / toneel, Romattheater Pralipe, Vrijthoftheater, 20.15

Reizen in verhalen / literaire cursus, José Franssen, Kumulusbeater, 19.30

woensdag 1 november

Ton Demmers / lunchconcert, Vrijthoftheater, 12.30

Nederlands Danstheater 1 / diverse balletten, Ned. Ballet Orkest & Koor, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities

Egide Rutten, schilderijen - Kamer v Koophandel, Maasboulevard 5, 1/m 2 jan, ma 1/m vr 8.30-16.00

Christoph Aussems en Jan Aussems, schilderijen / **Annelies van Harteveld**, keramiek - Gal. Artisan, Grote Gracht 43, 1/m 18 nov, di 1/m za 13.30-17.30

Perestroik'art Polyloog, kunstproject hedendaagse Russische schilderkunst - Expositieruimte Vrijthoftheater, 1/m 11 nov, ma 1/m za 11.00-16.00

Nico Cobben (UB-medewerker), schilderijen "Meditatieve ruimte" - Toren St. Janskerk, 1/m 31 okt, ma 1/m za 11.00-16.00

De wereld is mijn thuis; Afrika-Europa: Over en weer, expositie over vrouwen in relatie tot de VN Vrouwenconferentie in Peking - Afrikacentrum, Rijksweg 15, Cadier en Keer, 1/m 31 okt, ma 1/m vr 13.30-17.00; zo 14.00-17.00

Stan Goes, recent werk - Streekmuseum Land van Valkenburg, Grof Straat c 31, Valkenburg, 1/m 29 okt, di 1/m za 10.00-17.00; zo 13.30-17.00

Henk Visch, video "Vaarwel" en video's van andere kunstenaars - Gal. Adri Poels, Lage Barakken 31a, 1/m 28 okt, wo 1/m za 13.00-17.00

Films - Speelweek: 26 oktober 1/m 1 november

FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b
Window to Paris, dag. 20.00

Auf Wiedersehen Amerika, dag. 20.30

A Bronx Tale, dag. 22.00

Sonatine, do 1/m za 23.00

CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1

Waterworld, dag. 17.45, 21.00; za, zo en wo ook 14.00

While You were Sleeping, dag. (beb. ma en di) 18.30, 21.15

Nine Months, dag. 18.30, 21.15; za, zo en wo ook 14.00

Doornroosje, za, zo en wo 14.00, 16.00

Free Willy II, za, zo en wo 16.15

Les Films du Paradis: "L'année dernière à Marienbad", ma 18.30

Sneak Preview, ma 21.00

Assassins, di 17.45, 21.00

PATHE MAASTRICHT, Wilbelminasingel 39

Higblander 3, dag. 11.15, 13.45, 16.15

Doornroosje, dag. 13.00, 15.00, 17.00

Apollo 13, dag. 13.00, 16.30, 20.15

André, dag. 13.15

Lang Leve de Koningin, dag. 13.15, 16.00

Species, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

Brylcream Boulevard, dag. 16.00, 18.45, 21.30

The Bridges of Madison County, dag. 18.30, 21.30

Operation Dumbo Drop, dag. 18.45, 21.30

Braveheart, dag. 20.00

CINÉ-K, Bernardusstraat 13

Carrington, dag. 21.00

De entree in theater Het Pesthuys is als in een hotel. De man achter de kassa vraagt in een mengelmoesje van Spaans en Engels of de bezoeker een kamer wil, in plaats van een zitplaats.

"Student? That 's seven guilders en fifty centimo's, por favor." In de lounge speelt een pianist songs van de Beatles. Chasseurs zeulen met koffers door het keuvelend publiek. Dan ontstaat er beroering. "Willen de gasten zich naar hun suites begeven, Madame Rosenpettle is in aantocht. Het zaaltje van het Vestzaktheater stroomt vol toeschouwers. Het stuk "Oh pa, arme pa, je hangt in de kast van ma en het huilen staat mij na" van Arthur Lee Kopit begint nu pas echt. De hoge deuren van de luxe hotelkamer slaan open. Chasseurs brengen met een hoop kouwe drukte de bizarre bagage van Madame Rosenpettle en haar zoon Jonathan binnen. Naast de kisten vol postzegels, munten en boeken van Jonathan, slaapt moeder haar piranha Rosalinde, twee vleesetende planten en een lijkist

M'46 speelt 'Oh pa, arme pa..' in Het Pesthuys

Slap lachen om een lijk

mee. Het lijk, haar overleden echtgenoot, wordt in de kast opgehangen, zoals de titel van het toneelstuk al doet vermoeden. Madame Rosenpettle is nogal bezitterig, en gemeen ook nog. Met te felle schreeuwen, een hekserig lachje en soms onverstaanbaar zuidelijk accent zet Tiny Walraven dit type wat al te vlak neer. Haar moederliefde laat ze blijken door haar zoontje Jonathan op te sluiten in de hotelkamer, om hem te beschermen tegen "sletten en zonnebrand".

De puber Jonathan, die door de te beschermde opvoeding nog een kind van twaalf lijkt, is de debuutrol van de 20-jarige Roger Peulen. Zijn wereldvreemde blik, de steeds opvallende mond en verlegen gebaren, maken van het joch in matrozenpak een voorspelbaar prototype van een sul.

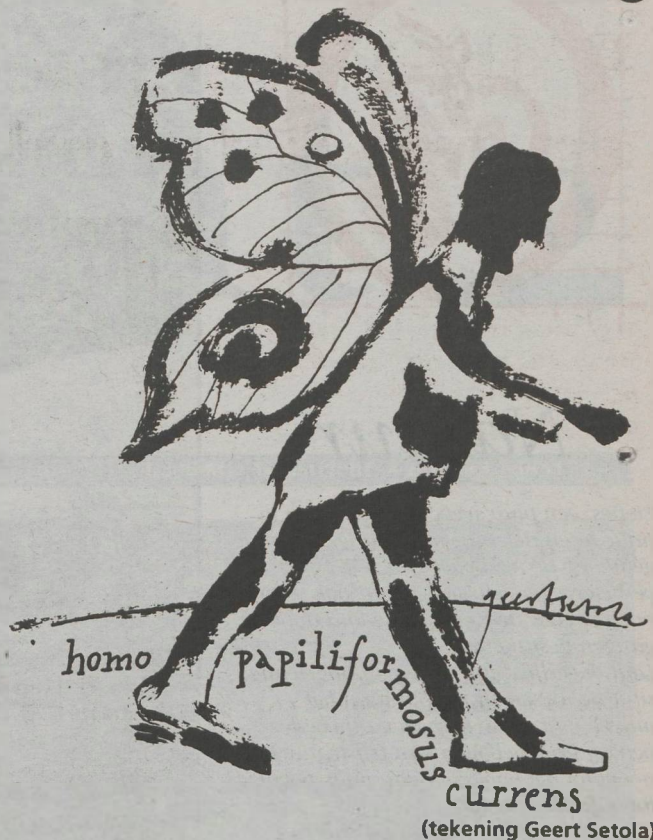
Jonathans enige taak in het leven lijkt het voederen van de vleesetende Venusvliegenvangers op het balkon. Als hij daar, hunkerend naar het leven buiten, met zijn zelfgemaakte verrekijker de omgeving begluurt, ontdekt hij het kindermeisje Rosalie.

Rosalie ontdekt op haar beurt zijn hotelkamer en flirt met hem. De arme jongen weet zich geen raad met het wulpse meisje. Niet alleen omdat hij nog zo groen als gras is, maar vooral omdat mama het vast niet goed zal vinden. Maar het is al te laat, ze worden gesnapt. Hoewel madame Rosenpettle zichzelf geen plezierje ontzegt - ze sjanst met een rijke vent en geniet van haar uitstapjes naar het strand waar ze vriende paartjes molesteert - mag haar zoon niets. Geen wonder dat het moederskindje

moordneigingen krijgt. Hij reageert zijn woede af op de vleesetende planten. De Finse theatervormgeefster Anne-Mari Ahola, met lof afgestudeerd aan de Jan van Eyck Akademie, heeft van de planten ware monsters gemaakt. Via katrollen aan het plafond worden de planten als marionetten bespeeld. Ze rijzen metershoog op en sperren hun bek wijd open. Met een bijl maakt Jonathan een einde aan deze bloed-dorstige wezens. Ook de piranha Rosalinde moet het ontgelden. Als Rosalie opduikt, is ook zij haar leven niet zeker. Wanneer zij zich op het bed vleit en Jonathan in haar armen sluit, valt het lijk van pa uit de kast. Boven op het jonge koppel. De mooie Maartje Claesen, die weinig geconcentreerd speelt, kan haar lachen niet inhouden als het lijk, niet gepland, voor de tweede keer uit de kast valt. Maar ach, dat doet er eigenlijk niet meer zo toe. De zwarte humor die Kopit in zijn stuk had gestopt was door het amateurspel van M'46 toch al tot hilarisch-komisch theater vervormd. Zelfs het slot, Jonathans wanhopig moord op Rosalie -toch een bijster serieuze zaak-werkt op de lachspieren. Dat was toch niet echt de bedoeling van regisseur Jef Pijters. Hij wilde een satirische visie op de machtsverhoudingen in de wereld geven, maar zag deze poging in lachwekkend spel ten onder gaan.

Tineke Oosterloo

'Oh pa, arme pa..' is nog te zien op 27 en 28 oktober, en 4, 5, 10 en 11 november in Het Pesthuys. Aanvang 20.00 uur.

"Ik weet mijn taak hier. Ik werk veel, zit dus vaak van 's ochtends tot 's avonds achter mijn bureau, en ga bovendien iedere avond buitenshuis eten. Ik woon doordeweeks namelijk alleen in Maastricht, en in het weekend bij mijn gezin in Pijnacker. Met zo'n levensstijl moet je oppassen, je wordt snel te dik. Om dat te voorkomen loop ik al twintig jaar minstens één keer per week hard. Iedere maandagavond jog ik naar België: over de Kanaaldijk, langs de ENCI tot aan de sluis van Ternaaien. Acht tot tien kilometer in totaal. Die maandagavonden zijn heilig. Als ik die los laat, dan laat ik ook mijn gezondheid los en kan ik het harde werken wel vergeten.

Hemelhoog

Prof. dr. Jaap van den Herik,
hoogleraar informatica en decaan van de
faculteit der algemene wetenschappen

"Ik ben een loper. Behalve hardlopen, wandel ik ook graag. En toen onze nieuwe directeur van de faculteit, Annet Habets, dat hoorde, nodigde zij mij uit voor een wandeling net achter die bewuste sluis van Ternaaien. Daar ligt 'La Frayere du Petit Gravier', een schiereiland van zo'n drie hectare waar de natuur haar gang kan gaan. Al zo'n vijftig jaar, sinds twee bochten van de Maas in dat grensgebied tussen België en Nederland zijn rechtgetrokken.

"Na de sluis ga je direct links af en vervolgens met een haarspeldbocht het gebied in dat sinds 1992 wordt beheerd door het Wereldnatuurfonds en de Stichting Ark. Heel speciaal. Allereerst natuurlijk de frisse lucht, de geur van water, gras en bloemen. Die geeft je de gelegenheid om je gedachten weer eens te herordenen. Je denkt even aan dit, een halve seconde later is het weer weg. Juist in de vrije natuur heb je de kans om je gedachten de vrije loop te geven.

"Ik loop wel door, ik ben geen slenteraar. Maar ik ben wel bereid om even te stoppen wanneer iemand me op mooie dingen attent maakt. Ik houd van de natuur, maar weet er weinig van. Mijn voorkeur gaat er naar uit om steeds weer iets nieuws te leren en daarom is het heel leuk om daar met iemand te lopen die veel weet. Annet legde me uit dat 'La Frayere', de paaiplek, eigenlijk een soort rivierhelling met terrassen is; ontstaan door het stijgen en dalen van de Maas. Daardoor komen er heel veel verschillende planten voor."

Van den Herik pakt er wat documentatie bij, want het lukt hem niet om de namen van die vaak bijzondere soorten uit het blote hoofd op te sommen. "De enige plant die ik herkende was de Euphorbia", grinnikt hij dan. "Toen ik Letty, mijn vrouw, voor de eerste keer mee uit durfde te vragen, kocht ik voor haar een corsage met een rode Euphorbia. Vandaar. Deze wolfsmelkachtigen staan daar in allerlei kleuren. Verder zagen we ook grote groepen gevlekte scheerling; volgens Annet zo giftig dat je de halve universiteit er wel mee kunt vermoorden.

"De bramen, het was midden juli toen ik er was, waren heerlijk. De boom vol reigers indrukwekkend. Af en toe vloog er een dagpauwvlinder voor ons uit. Die kende ik al, van het memo-ryspel. De beroemde kogelbies die nergens anders in Nederland voorkomt, konden we helaas die dag niet vinden. Jammer, want nou weet ik nog niet hoe die eruit ziet. Ook de hele dikke plataan die als een wilg bijna in het water groeit, zijn we niet tegengekomen. Raar eigenlijk, want zo groot is het stukje niet."

Riki Janssen

(In deze wekelijkse rubriek vertellen medewerkers en studenten over hun mooiste culturele belevenissen.)

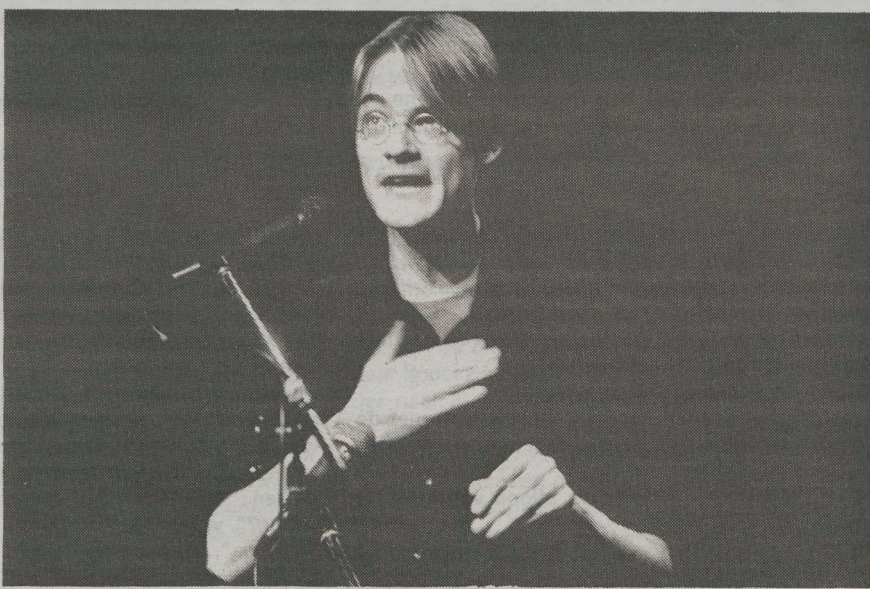
Open Podium

Zwaar op de hand en soms ronduit slecht

"Ze noemen ons wel eens de Generation X, de patat-generatie of de Generatie nix" stelt dichter Joost teleurgesteld vast. Hij zit op een stoel en leest voor uit eigen werk. Joost, een lange jongen met een zwarte paardestaart heeft het door Koko en Studium Generale georganiseerde open podium uitgekozen om zijn maatschappijkritische poëzie voor te lezen.

Geduldig kijken de honderdzeventig studenten uit dezelfde generatie toe hoe Joost zich afzet tegen de generatie Nix. Het gedicht gaat over de fabrieksarbeider die de wereld vervuult zonder zich daar verder druk over te maken. De rijmende opsomming van onrecht in de wereld doet denken aan een maoïstisch manifest uit de vroege jaren zeventig. Voor Joost is het een antwoord op de ellende van vandaag. Hij heeft al vergevorderde plannen om zijn gedichten uit te geven, laat hij weten.

Niet alleen Joost had het moeilijk met de situatie van zijn generatie, ook het duo 'Insane Hours' had de avond aangegrepen om over ellendige onderwerpen te zingen. Het eerste nummer ging over kindermishandeling. Triester nog dan hun teksten en het zelf geschilderde decor, was de beroerde zinsbouw en uitspraak van hun Engelse songteksten. 'Insane Hours' beloofde binnenkort met een CD uit te komen. Hopelijk zal daar nieuw materiaal op staan. Na drie geïnspireerde nummers gaf de zanger ongeveer een toegift. Daarop ontstond in de zaal irritatie, mensen begonnen te praten en hier en daar liep iemand weg. Naast deze staaltjes van zelfoverschatting was er gelukkig de presentatie van Jessica Kavelaars. Verkleed als Amerikaanse productie-assistente dresseerde ze het publiek op de juiste momenten 'spontaan' te reageren. Met een zwaar Amerikaans accent legde zij uit hoe dat moest. "Als ik met

'Septet waar is de rest': eindelijk iets van niveau (foto Nelis Tutkey)

mijn arm zwaai then moeten joellie allemaal tegelijk 'Fentestisch' roepen." Ook leerde ze het publiek klappen en kreeg ze het zover om zwaaiend met een tandenborstel een liedje te zingen. Als eerstejaars studente lukte het haar vervolgens om a-cappella een ingetogen liedje te zingen over de eenzaamheid van die eerstejaars. Zo maakte Kavelaars van de avond een geheel.

Dat dergelijk cabaret niet makkelijk is werd weer bewezen door cabaretgroep 'Uitverkocht' die ook dit jaar weer met hun geforceerde weinig originele en onduidelijke sketchjes aanwezig waren.

Dat de optredens niet gênant hoeven te zijn werd behalve door de presentatie ook bewezen door Rens die zich niet liet hinderen door een opdringerige fotograaf, toen hij met zijn gitaar twee nummers van Neal Young zong. Zijn, al dan niet geplande, onhandigheid werkte vertederend. Hetzelfde gold voor twee danseressen die zich opgezweept door 'Salt 'n Pepper'

lieten inspireren tot een geslaagde op MTV geïnspireerde dans-act. Helaas leden zij van alle deelnemers het meest onder de inspiratieloze belichting die de avond verstoorde.

Het hoogtepunt van de avond werd verzorgd door het 'Septet waar is de rest'. Het septet, bestaande uit drie muzikanten, Jean Paul Brands percussie, Casper Kuning piano en Thomas Nieuwenhof scat vocals, bracht op bescheiden wijze een paar muzikaal humoristische hoogstandjes. Met virtuoze zang werden nummers gebracht van Bobby McFarlin en de Beatles. De zanger begeleidde zichzelf door nonchalant in zijn handen en op zijn borst te klappen. Hun persiflage van 'Paulo Conte' en andere lullige café jazz was knap en herkenbaar. Misschien dat de droevige dichter Joost daar wat moed uit heeft kunnen putten.

Micha Wertheim

(8 december is er weer een open podium, inschrijven bij Koko of Studium Generale.)

Natuur

Liefies, een paar weken geleden heb ik jullie laten delen in mijn buitenschoolse geluk; op de werkplek zijn nog enige verbeteringen gevestigd, maar ook daar hoop ik vóór de Kerst joepie-end door de gangen te stuteren.

Laat ik eerlijk zijn: dit is een ongewone situatie. Ik schrijf nu eenmaal het makkelijkst als ik witheet van woede ben, of kromgebogen van frustratie. Het noopt tot het opblazen van mierepoepjes tot olifantenbagger.

Wat wil het geval? Ik ben lid van Natuurmonumenten. Mooie club; bijna evenveel leden als de ANWB. Sinds kort is de Vereniging Natuurmonumenten eigenaresse van de St. Pietersberg (denk eraan bē: Sint hoort erbij). Fijn, zou je denken, fijn dat de natuur op de berg eindelijk eens beschermd gaat worden. Ik woon namelijk zowat op die berg, en als ik de hond (de Gevreesde Turbobond, de Smiffelaar Aan Intieme Delen, de Ongewenste Intimiteiten-Presentatrice, jazeke, die Gruwelijke Wolfachtige waarvan ik weet dat alleen al de gedachte aan haar bij een trutbol-analyste het angst- en woedezweet doet uitbreken, vandaar dat ik de kwaliteiten van het lieve mormel nog wat aandik!) op het barre grasveld lekker wat liet dollen vroeg ik mij immer af wanneer de een of andere instantie toch eens corrigerend zou optreden.

Want wat is het een bende op de Berg! Mountain-bikers raggen door de bagger, ouderwetse katholieke gezinnen (18, 19, soms 20 kinderen!) lijken volcontinue het kampeermateriaal te moeten uittesten. Daar gaat weer een bungaloutent aan gort omdat-ie bij de laatste evacuatie vorig jaar nat in de canvas huls is geschoven. Kinderen dreinzen om wanhopige pappa's en mamma's heen, graven van halorigheid grote gaten in de toplaag van de Berg, steken een fikkie met takken die ze zojuist van bomen hebben gerukt. In het bosje vlak boven het Fort zet een groepje junks nog een paar spuiten; je vraagt je af waar die jongens nog de energie vandaan hebben om überhaupt de Berg zo ver te beklommen, en tevens waarom ze dan niet de guts en energie hebben om de dope-paraferialia in hun zak te steken en in een ordinaire prullenbak te gooien.

In de wat afgelegen zuid-oosthoek van het eerste plateau scheuren Opels Kadett en Volkswagentjes Golf gedurende lunchtijd gierend tot stilstand opdat de inzittenden even rapido kunnen pijpen of anderszins insertieve anale sex krijgen genieten. Jongens, ruim verdorie die gebruikte papieren zakdoekjes en condooms op! Dus mensen, wat wás ik blij dat Natuurmonumenten het bezit van de Heilige Berg verwierf! Nū zouden de boswachters, de onbezoldigde koddebeiers paal en perk gaan stellen. En ja hoor! Hekken alom, hekken die vrije toegang van gemotoriseerd verkeer blijven garanderen maar de wandelaar ernstige barrières opwerpen. En borden! Vrije wandeling op wegen en paden. Honden aan de lijn.

Is die vreselijke troep op de Berg dan de schuld van honden? Ja, maar niet van het genus Canis.

Eva

Frieten houden van mensen (foto Nelis Tutkey)

In de rij van Reitz is iedereen gelijk

Waar houden zowel zwarten als witten, zowel gelen als roden van? Waar gaat het speeksel van de Bloemfonteiner, de Trondheimer, de Shanghaiaan en de Little Rocker sneller van stromen? Wat verbindt alle volkeren dezer aarde? Frieten.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Ruud is een homo. Niet zomaar een homo, maar een echte *nicht*. Bruingeschroeid door de zonnebank en met goud omhangen. Draait veel met zijn hoofd en spreekt de t's zeer gearticuleerd uit. De *frietmiet* noemen ze hem. Frank Govers in de frikadellen.

In zijn friture aan de Stationsstraat speelde zich de volgende scène af. Hoofdrolspelers: kokette Ruud en een zwaar getatoeëerde klant (ruim 120 kilo).

Ruud: „Wat zal het zijn meneer?”

Klant: „Twee friet en een kroket.”

Ruud: „Deze kroket of die andere?” (Hij wijst op een dikke en een dunne.)

Klant wijst op de dikke.

Ruud, giechelend: „Zjus mien määttje!” (*Precies mijn maatje*, een Maastrichtse homo klinkt als Frank Govers in het kwadraat.)

Ik stel mij lafjes bij de deur op om het pand snel te kunnen verlaten. Ruud gaat intussen verder: „Mayonaise bij de friet?”

„Ja”, zegt de klant, die ongemakkelijk in zijn beurs gaat staren.

„Momentje”, zegt Ruud, terwijl hij met één hand zijn gulp opent, met de andere hand de bak friet op kruishoogte houdt, en zich naar het privé-vertrek begeeft.

Ik grijp naar de klink van de deur, maar wil wel de afloop van het spel meemaken.

Ruud houdt halt bij de mayonaise-emmer en bedient de pomp. „Inpakken, de friet?”

„Ja”, zegt de klant, waarop Ruud een groot vel cadeaupapier uit een la trekt en langzaam begint met inpakken. Hij neemt ze zo wel mee, de friet, mompelt de klant, waarop hij spoorslags de friture verlaat. De overgebleven klanten halen opgelucht adem, maar Ruud begint alweer aan zijn volgende grap: „Voor een tientje friet, dat is dan twaalf gulden vijftig.”

Wie niet van frieten houdt, bestaat niet. Wie zegt er niet van te houden, is een snob. Dat is de enige tweedracht die De Friet kan zaaien, voor het overige is iedereen voor Haar gelijk. De klant van Ruud kon hem niet slaan, want Alle Menschen Werden Brüder in het frietkot. In Malberg, waar Don Juan met subtiële polsbewegingen grote bakken vol schept, in Blauw Dorp (de gelijknamige friture tegenover de 'Tittenbar'), waar Jacobse en Van Es zaken doen („Als jij mij kwitanties laat zien; betaal ik jou. Jij moet mij niet kloten, dan zal ik jou ook niet kloten.”), in Heugden, waar Pamela Anderson bij het horen van de woorden *Doe mij voor ... gulden friet* - of er nu twee, vijf of tien gulden wordt ingevuld - altijd dezelfde reuzenzak tot de nok toe vult met het Gele Goud, aan de Kommel, waar het norse meisje onverstaanbare prijzen mompelt, in Wolder, Daalhof, Oostermaas en Nazareth; overal staat de badslipper met blote voet en te lange teennagels naast de Britsgeokte broeder in een Van Bommel. En ze wachten allemaal op de magische toverstokjes.

Een friture is familie, een lot, zou Connie Palmen zeggen. Een café kan men kiezen: op de eerste plaats of men er heen gaat, en op de tweede plaats: naar welk. De friture is onvermijdelijk: dat men er heen gaat, is geen keuze, en naar welke wordt bepaald door de neiging die de frieten hebben om af te koelen: naar die om de hoek dus.

Bij mij om de hoek bakt Balci prima friet. Niet de allerbeste van de stad, maar lekker genoeg om er wekelijks te komen. Bij Balci is het ook altijd een beetje vakantie. Zijn friture is een verzamelplaats voor de Turkse gemeenschap en

altijd zitten er donkere mannen exotische woorden te spreken bij een plastic bekertje zwarte koffie.

Balci is erg geïntegreerd. Hij spreekt vloeiend Maastrichts en hoort zelfs aan een klant of deze uit Valkenburg of Meerssen komt. Maar soms bakt er iemand de friet die de Nederlandse taal, en vooral het frietjargon niet machtig is. Familie of zo.

Klant: „Mag ik één friet?”

Bakker glimlacht vriendelijk terug, maar maakt geen aanstalten om te gaan bakken.

Klant: „Eén friet graag.”

Bakkers glimlach wordt een twijfelende grimas. Hij knikt nog maar eens en de klant knikt nog maar eens terug. Nog altijd geen bakkende bewegingen. Dan draait hij zich om, neemt tussen duim en wijsvinger een rauwe friet van de stapel, toont deze aan de klant, en vraagt vertwijfeld:

„Menier wil één friet?”

Meneer wordt niet boos, hij weet dat de frietenbakker niet met hem solt.

Ruud werkt niet meer in 'Bon Appetit' („*Wae lust noe Ape-tit?*” Wie lust er nu Ape-tiet? was de enige zwakke grap die ik er ooit tegenin heb kunnen brengen). Maar wie naast friet ook *het leven* zoekt, heeft nog altijd keuze genoeg in Maastricht. Rika is alom geroemd. Ze is de tachtig ruim gepasseerd en haar zaak aan de Tongersestraat is een monument van patathistorie. Achter de sanseveria's brengt zij professoren en proletariërs bijeen. Zij bakt niet de lekkerste frieten (de laatste keer dat ik er kwam nam ze een vergeten zak koude frieten van de vloer en warmde die op in het vet), maar wel de interessantste.

De *lekkerste* frieten van Maastricht bakt Martha in Heer. Groot, oker en knapperig. Martha is gezellig en grijs. Al staan de klanten tot op de stoep te wachten op haar wonderen, een oudere heer met pijnlijke handen mag als Mozes door de Rode Zee naar voren om een praatje te maken met haar te maken.

„Enne?”, vraagt Martha dan.

„Och joa”, zucht de man dan.

Martha is een beetje Rika.

Haar dochter is een fenomeen. Als een klant vraagt om „voor vijfentwintig gulden friet, twee frikadellen, een frikadel speciaal, een spoetnik, een viandel, een kroket, of nee, doe toch maar een knakworst en doe in plaats van die frikadel speciaal een rolmops, en geef me nog vier milkshakes met even denken aardbei, vanille en chocola, is er geen chocola? dan doe maar alles aardbei”, dan roept de dochter van Martha (vijf minuten later nadat ze in de tussentijd nog zeven klanten heeft aangehoord) zonder in de zak te kijken die haar moeder haar aanreikt en zonder hulpmiddelen: „Voor vijfentwintig gulden friet, twee frikadellen, een spoetnik, een viandel, een knakworst, een rolmops en vier milkshakes aardbei, dat is dan 49 gulden vijfentwintig.”

Dat ziet ze aan zijn gezicht.

Friture Reitz (Markt) combineert Rika met Martha: de frieten zijn zalig en de ambiance voer voor sociologen. De student die niet iedereen keer met zijn ouders naar café de P. wil om zich daar voor veel te veel geld een trog met vette lauwe slome slappe slierten voor te laten zetten, moet zijn maecenaten eens meetrokken naar Reitz. Er kan ook 'uit gegeten' worden aan een van de roodgeblokte tafeltjes. Daar begint het pure genieten: van de dikke, trotse frieten, van de glanzende mosselen, en van het op grote gasbranders in zwarte, aangekoekte pannen door- en doortrokken zuurvlees. *Safs* op z'n Maastrichts, een regionale specialiteit. Daar slaat de bezoeker met bewondering de handige bakkers gade, die sneller dan het licht grote puntzakken origamieën van vetvrij papier. Daar zijn alle Maastrichtse species in hun natuurlijke biotoop bijeengebracht in een overzichtelijk aquarium; een doorzichtige samenvatting van de stedelijke diepzee. Iedereen is er en in de lange rij voor Reitz is iedereen bloot, met hetzelfde doel bijeen en daarom gelijk.

Friet verbroedert. Frieten houden van mensen.

Wim Ortjens